

”נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעיוף השמים”

הצללת
בית החיים
של
רביז"ר

אין אתם יודעים גודל יקרת
מעלת קדושת זה הבית החיים
דפה, "כי הוא יקר וקדוש מאד"
חיי מוהר"ן רי"ז

לקראת
"מעמד האדיר באומן"
להצללת בית החיים של רביז"ר
ערה"ש תש"פ

מכתבי גדולי ישראל שליט"א

השתלשלות העניינים

עדויות שלוחי הרבנים

הוועד להצלת בית החיים של רביז"ל באומן

בראשות זקני ומונהגי אנ"ש שליט"א

דוא"ל: 148148b@gmail.com

פסק הלכה

מיותר ממאה ועשרים גדולי שליט"א

"ובודאי פשוט וברור, שבאם וחלילה
יבנו על מקום הקברים או על שטחי
בית הקברות, יהיה הכל

אסור בהנאה

ולא יהיה לו שום היתר השתמשות
או הנאה לשום אדם לעולם

ויחוייבו עפ"י ד"ת

לסתור את אשר כבר נבנה

להחזיר העצמות ותבוסתם עם
השפך והעפר למקום מנוחתם."

פסק חד משמעי זה, ניתן ע"י למעלה מ-120 רבנים, דיינים מכל בתי הדין
בארה"ק ובחו"ל, על כל המבנים שנבנו בשנים האחרונות תוך כדי חילול
בית החיים של רביז"ל, כפי שתחזינה עיניכם בפנים הקונטרס

**גדולי ומנהיגי חסידי ברסלב וגדולי ישראל שליט"א
מכל החוגים והעדות במערכה הכבידה**

להצלת בית החיים של רביז"ל

בחודש אייר תשע"ו התגלה השבר הגדול, כאשר עקב חפירה לצורך בנייה הוברר כי גבולות בית הקברות העתיק בעיר אומן, גדולות בהרבה ממה שהיה ידוע עד אז. בחפירה שנעשתה ע"י יהודים שומרי תורה ומצוות, נפגע קשות בית הקברות והנפטרים קדושי ארץ הטמונים בו.

לנוכח סערת הרוחות שהתעוררה ביהדות החרדית בכלל ובקרב חסידי ברסלב בפרט, עקב הגילוי המרעיש והמחריד, נשלחו כמה מרבני ומשפיעי ברסלב לבוא ולראות כמו עיניהם. ואכן ביום ג' כ"ג אייר תשע"ו כשבוע לאחר חשיפת העובדות, הגיעו למקום שלוחי דרחמנא ושלוחי דכלל חסידי ברסלב משלחת מכובדת של רבני משפיעי ברסלב, ובהם הגה"ח רבי אפרים נחמן אנשין שליט"א – משפיע ראשי דביהמ"ד הגדול דחסידי ברסלב מאה שערים וראש הכוללים 'אורות הנחל', הגה"ח רבי אברהם יצחק כרמל שליט"א – מגדולי משפיעי אנ"ש בעל מחבר ספר מקור חכמה וש"א"ס, והגה"ח רבי שאול סירוטה שליט"א ראש הכוללים 'אש דת למו' ירושלים וב"ש, מנאמניו הקרובים של הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א, והרה"ח ר' שמואל מאיר חשין הי"ו (המתמחה בהיסטוריה של חסידות ברסלב בכלל, ושל בית קברות זה בפרט, והוא אשר בירר בעבר את גבולות בית החיים), המשלחת הגיע למקום בשליחותם של זקני חסידי ברסלב הרה"צ ר' יעקב מאיר שכטער שליט"א, הרה"צ ר' שמואל משה קרמר שליט"א, והרה"צ ר' נתן ליברמנטש שליט"א.

המשפיעים הזדעזעו נוראות ממראה עיניהם, נוכח הסימנים הברורים כי מדובר בבית קברות אשר חלק גדול ממנו כבר נעקר ורוסק ונשלח בחלקו לעבר המזבלה העירונית מקום שפיכת פסולת בניה (עדיין לא ידעו מהמקום השני בו הוחבאו שאר קברי הנפטרים עצמותיהם והעפר).

ואכן מייד כאשר חזרו ובאו משלחת הרבנים מהתם לאר"י עלו לבית זקני מנהיגי אנ"ש שליט"א והעידו את אשר ראו עיניהם ולא זר, וערכו יחדיו כתב עדות על אשר ראו כמו עיניהם.

מכתב הגאווה "צ זקני ומנהיגי חסידי ברסלב שליט"א להביד"צ העדה החרדית

לא עלה על דעתם לרגע כי חילול נוראי זה נעשה שלא בשגגה גמורה

בס"ד

רעד וחלחלה אחזונו לאחר שהתברר לנו בכירור גמור כי בעיר אומן סמוך ונראה לציוה"ק של רבינו הננמ"ח זיע"א, התגלה שטח גדול של בית החיים ובו קברי ישראל קדושים רבים שנחפרו ונשלכו כדומן על פני השדה, וכל זאת מחוסר ידיעה של הבונים, אשר הם יהודים חרדים יראי שמים שלא העלו על דעתם ולא רמאו אדעתא לבדוק האם יש עצמות או קברים במקום.

עד עכשיו היו ידועים גבולותיו של בית החיים העתיק אשר שם מחוקק ספון רביז"ל ואיתו עימו שלושים אלף קדושי אומן שמצאו גם הם מנוחתם באותו ביה"ח, הן ע"פ עדות של זקני אומן שהתגוררו שם לפני המלחמה, והן ע"פ מה שנתבררו עד היום בידי המומחים לדבר, על פי מפות מלפני כמאה וחמישים שנה וצילומי אוויר, אשר הצד השווה שבהם שלא נודעו שום קברים בשטח המדובר הנ"ל.

אולם כעת טפחה המציאות על פנינו, או לנו שכך עלתה בימינו, כאשר חלק גדול מבית הקברות נחרש ונהרס עד היסוד, עד שבחלקים נרחבים בתוכו כבר נעקרו הקברים לגמרי ממקומם, ובמקומות שנחפרו עדיין רואים בקירות החפירה את חלקי הקברים ועצמות הנפטרים כשהם מגולים ומצפים לקבורתם כדת של תורה. וכן פשוט וברור שעדיין יש קברים רבים בשטח שלא נחפרו כלל ונשארו בשלמותם.

נדדעזענו ביותר מכך שאותם עשרות רבות קברי ישראל נשחנו ונזרקו על כל תכולתן אל אתר שפיכת פסולת עירונית, ועצמות הקדושים מתגללים שם בבזיון מחריד ובוודאי שיש להחזירן תיכף ומיד לקבורה במקום קבורתם מהיכן שנעקרו.

כל זאת העידו בפנינו הני שלוחי דרחמנא שנסעו מהכא להתם וראו בעיניהם את חורבן הקברים וכן את שארית הפליטה של הקברים שעדיין נראים במקום, ה"ה הרה"ח ר' אפרים נחמן אנשין שליט"א, הרה"ח ר' אברהם יצחק כרמל שליט"א והרה"ח ר' שאול סירוטה שליט"א, וכן היו שם עוד רבנים ומומחים לדבר שראו זאת בעיניהם וכולם פה אחד הודו על כל הנ"ל.

אי לכך נפשנו בשאלתנו מה יעלה בגורלם של כל אותם בעלי השטחים אשר בשוגג גמור חפרו בתוככי בית הקברות ועקרו שכבת קברים, ואחד מהם כבר התחיל קצת בבניה. והמה חרדים לדבר ה' וחפצים לעשות את אשר מוטל עליהם על פי ההלכה, הגם שמדובר בהפסד מרובה, הן בקניית השטחים והן במה שכבר השקיעו שמה.

ובזכות שישמעו לדעת תורה וינהגו ע"פ ההלכה, יומתקו כל הדינים מעל כל ישראל, ובוודאי יושפע שפע ועשירות מן השמים לכל הנוגעים בדבר שינהגו ע"פ הוראת הרבנים, ובמהרה נוכח להקיצו ורננו שוכני עפר בב"א

ת"ת
אשר
אשר

עדותם המזעזעת

של שלוחי הגאווה "צ זקני ומנהיגי חסידי ברסלב שליט"א
שהביעו בכתב מיד לאחר מזה שחזו עיניהם במקום החילול

302

בעניניו באינו כבוד וכבוד קבני ילכו אחרים בקצוון אלו חזבו ומתעורר
 ובהקשר נאלי אצונו מצעול יד ופול לובביה על אונתה מן חלקיה אצונו על
 ובלמד ארבה נמך הקבר הירבו זכו לקולת שהקל עדין נעזר אונתנו, וגם פלמו
 זאוק הנוח בלוד (או ירושלים החדש) וכן כמד העלן על הולך הלינקי. אמתה למחול
 אל אצונו לרב מלוד. ואל פול אלן סכדי
 אפרים נחמן אנשין אברהם יצחק כרמל שאול סירוטה

בעינינו ראינו כמה וכמה קברי ישראל מוטלים בבזיון גורא הצובים והתוכים,
 ובחלקם גולו לעינינו עצמות יד ורגל שוכבים על מנוחתם חשופים לעין כל,
 וכאחד מהם נחתך הקבר לארכו ובו גולגולת שחלקו עדיין נשאר במנוחתו,
 והם כולם מונחים כלפי ארץ ישראל כשאר קברי ישראל הנמצאים שם.
 הקברים נמצאו לאורך הרחוב היורד (מול הקלווי החדש) וכן בצד השני של
 רחוב בילינסקי למטה לשמאלו, אוי לעיניים שכך רואות. ועל דא אנן סהדי.

אפרים נחמן אנשין אברהם יצחק כרמל שאול סירוטה

ע"פ דרישת הזימים לדיון ביד"ץ בעניין, פנו העסקנים לביד"ץ העדה"ח לברר
 את העניין על בוריו ואכן התאספו יחדיו דיני הביד"ץ בהרכב מלא בראשות
 מרן הגאב"ד שליט"א ולאחר דיונים נרחבים כששמעו את כל דברי המשקיעים
 ובאי כוחם ואף חקירת ודרישת העדים שלוחי זקני מנהיגי ברסלב שליט"א הדק
 היטב, פסקו נחרצות לאיסור.

מטעם רבותינו נ"ק מרן הגאב"ד והגה"צ הביד"צ שליט"א

דעת תורה

בדבר ביה"ח באומן

באו לפני הביד"צ רבנים ועסקנים חשובים הי"ו וגם המשקיפים וב"כ הי"ו, לשאול דעת תורה בדבר החפירות שהתבצעו לצורך בניה בעד אומאן בסביבות מקום מנוחתו הקי של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זצוק"ל זע"א, אשר הוא מקום חפלה לרבבות מבני ישראל הבאים לפקוד את המקום הקדוש. אחרי שנשמענו עדים שהיו במקום, וראינו תמונות מחרידות מן ההרס הגדול שם שנעשה שם בשגגה ובטעות, הנו להודיע כי

אסור להמשיך בבניה במקום

שנתגלו שם העצמות, עד שיבורר הדבר בדיוק גמור היכן הוא גבול בית החיים והקברים שם, וכן בסביבות המקומות הנ"ל

וגם במקומות שחפרו לעומק ואין ניכר ביה"ק ועצמות

כמו"כ מאחר שהוחזק עתה כבית קברות אסור לכהנים להכנס לכל השטח כולל הכביש והשביל ברחוב בילנסקי (שהיה עד עתה מקום לכהנים) והמקומות הסמוכים אשר הם בספק טומאת מת.

השטח של ביה"ק אסור בהנאה עפ"י הלכה

אלא שצריכים לבדוק ולברר היכן הוא גבול ביה"ק, ועוד נדון בזה בעתיד בע"ה אחרי שנשלח שליחים מטעמנו שיבדקו את הדבר.

לגבי שכך העבר נל שאפשר לקבוע שהם משם, צריכים להחזירם לקבורה במקום מנוחתם כמקדם.

ויהי"ר שלא יצא מכשול ותקלה מתח"י ויוחוו מתי ישראל על משכבם בשלום, ונוכה כולנו יחד לבנין ציון וירושלם ותחית המתים

ונדחי ישראל יכנס בביאת גוא"צ בב"א.

וח"ש בחרדה גדולה הביד"צ דפעה"ק ת"י יום ב' סיון תשע"ו לפ"ק

נאם יצחק טובי' ווייס נאב"ד

נאם אברהם יצחק אולמאן

נאם משה שטרנבוך ראב"ד

נאם יהודה פישר

נאם יעקב מענדל יאראוויטש

נאם יהושע ראזנבערגער

ב"ה, יום ט"ו מרחשון תשע"ט לפ"ק

בהיות שעמועה כי באה שחופרים במקום הנ"ל בניגוד לפס"ד דלעיל, ע"כ הננו מודיעים

שהאיסור הנ"ל בתוקפו ללא שום שינוי

וחלילה לעבור עליו

ובאעה"ח בפקודת הגאון"צ הביד"צ שליט"א

גם רבני ודייני התאחדות הרבנים דארה"ב וקנדה ביררו ודנו בענין ויצאו בקו"ק נחרץ זה:

כ"ד

התאחדות הרבנים דארה"ב וקנדה

בשר הסידיך לחיתו ארץ (תהלים, עט)

נחרדנו לשמוע על החורבן וההרס הנורא שנעשה בבית הקברות העתיק בעיר אומאן - אוקריינא, מקום מנוחת הרח"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע, ומקום קבורתם של שלשים אלף קדושי אומאן שנמכחו עקד"ש ה'יד, כאשר שמוח גדו"ה מבית החיים נעקר ממקומו יחד עם עצמות וגלויות הנפטרים הקבורים שם, והועברו למקום שפך מדומן על פני השדה רח"ל.

**לכן הננו מגלים דעת תורה שבכל השמחים
שנמצא בהם הקברים והעצמות, אסור להמשיך
לחפור ולבנות בשום פנים ואופן, ואסור בהנאה
לעולם, אף אם ח"ו יבנו עליהם היל"ת**

ולגבי השמחים האחרים מסביב, שמרם הוברר אם הם בתוך הגבולות
של ביה"ח הקדום, גם שם אסור להמשיך לחפור ולבנות עד שיתברר
בברירות גבולות ביה"ח מסביב ע"י מפות ישנות

והנצמות הקדושות והעפר שלדאבונינו כבר נעקרו ממקומן, מחויבים
להחזירם למקומם תיכף ומיד כדת וכדין, ואין שום היתר לעכב אף יום
אחד. והאחריות רובין על האחראים בדבר, לב"ל יכשלו ח"ו עוד בעון
הנורא של חימוצי שכבי, אשר תוצאותיו מי ישורנו ה"י.

זכות ישני עפר יעמוד לכל מי שיעשה להבאתם לקבורתם במהרה, ולהצלת שארית בית החיים מחילול
והריסה ח"ו, ויציל עשוקים מידי עשוקדם, להתברך עבור כך בכל הברכות האמורות בתורה, וברוך
אשר יקום אבתי דברי התורה הזאת, עדי יקיצו וירגנו שזכני עפר, כביאת גוא"צ כבי"א.

שלחי חודש תמוז תשנ"ו לפ"ק

התאחדות הרבנים דארה"ב וקנדה

אף זקני ומנהיגי חסידי ברסלב ועימם שאר המשפיעים שבארץ ישראל ובחו"ל
שליט"א יצאו במכתב נוקב בשם 'זעקת הקדושים'

זעקת הקדושים

בזעזוע ובחרדה על השמועה הקשה שהגיע לאזנינו
על הפגיעה החמורה בבית החיים העתיק באוון
סמוך ונראה למקום מנוחתו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א
שבעונותינו נחפרו חלקים נרחבים מבית החיים הקדוש ונתחללו
עצמות קדושים וטהורים בבזיון וחרפה רח"ל.

כמויות אדירות מאדמת הקברים ועצמות הק' הושלכו למקום שפיכת פסולת עירונית והנפטרים הקדושים מתגללים שם כדומן על פני
השדה בבזיון מחריד כבר תקופה. לתדהמתנו נודע לנו כי בעלי השטחים מהם ננקרו, מעכבים החרת אדמת הקברים והעצמות
לקבורתם, עסקני "אתרא קדישא" המסוריים העוסקים בהצלת קברים בכל העולם עומרים חסרי אונים אל מול הבזיון הנורא, ואל מול
שדלתני אוה"ע המסייעים רבות בהצלת קברי ישראל העומדים ומשתוממים איך יתכן הדבר הזה.

אנו פונים בזה לאנשי שלומינו
אל תהיו שאננים למעשים נוראים כאלו

אנו מבקשים ומתחננים בזה בפני כל הנוגעים בדבר ובפני מי שיוכל להשפיע עליהם ליתן מיד את האפשרות לקבור את הקדושים
במקום מנוחתם מהם נעקר

וכמבואר בשו"ע שבית החיים שייך אך ורק לנפטרים הק'
שנקברו שם והוא להם קניין עולם.

ידוע חומר האיטור והסכנה שבדבר כמו שדרשו חז"ל ביבמות (סג:) על הפסוק והיתה יד ה' בכם ובאבותיכם, שבעון
החיים מתחטטים המתים, וכפרשי" בשמואל (י"ב ט"ו) שהיא מכת בזיון על המתים, ה"י, וכידוע מדורות הקודמים כמה
חרדו ורעדו גדולי עולם ממקרים כאלו, ועל הסכנה הגדולה הנשקפת לחיים, מחמת החרון אף שנתעורר מפגיעה
בשוכני עפר ואפילו אם בשגגה.

בנדם שמדובר בבית החיים בו טמונים שלושים אלף קדושי אומן שנהרגו ומנחו על קדושת ה', ואשר רבינו הנורא והקדוש מבסלך נחו לו בחיים
חייתו להיות בנייהם מקום גריתו ומנוחתו לאחר פטירתו, ומטרתם עמקם מנוחתם הוא הפך וצדו הקדוש שחביץ להישמן דווקא בנייהם,

בוודאי ובוודאי שאנו ערבים על כבודם הוחולל של הקדושים אשר בארץ הזה
אנו פונים ומתחננים לכל בעלי השמחים והנוגעים בדבר, אנא חסו ורחמו על הצדיקים הקדושים
המוחללים בנדאש חוצות בבזיון מחריד, ועל החיים הנמצאים בעקבות כן בסכנה גדולה.

ה' הטוב יערה עלינו רוח טהרה ורוח תשובה ממרום, ויצילנו מעתה מכל משכול וטעות, ולמזוהר ולנזהר שלומים תן כמי נהר.
באתה"ח בלב קרוע ומורתח ונצפים לרחמי שמים - סיון תשע"ו

יעקב מאיר שבטער	שמואל משה קרמר	שמעון שפירא
החתימות לפי סדר א-ב		
שלום ארוש	שמואל בריינס	אברהם כהן כץ
אברהם יצחק ברמל	יצחק מאיר מורנגשטרן	אברהם יצחק מערמלשטיין
בצלאל נהרי	יצחק פריעדמאן	שמשון שווארטיץ
	ניסן דוד קיוואק	

המשך המערכה

שלהי שנת תשע"ז

שלהי שנת תשע"ז - כעבור תקופה של יותר משנה שבה הפריח היזם וידידיו שמועות והתחמקויות שונות ומשונות, החל שוב יחד עם ידידיו מתוך המחנה שעזרו לו בכל כוחם (וזאת לא לפני שהיזם הבטיח להם קומה בבנין שיבנה היל"ת) בקירור האמבטיה הרוותחת ובסיגול רגשות הציבור ע"י הקמת אהל 'הכנסת אורחים' ע"ג השטח שחולל תוך כדי פגיעה נוספת בקרקע, שיתכן ונפגעו מכך קברים נוספים, וכך להכשיר את הקרקע לבניה בעתיד. או אז שוב עמדו וגם ניצבו יראי ה' ומחו נמרצות, כאשר בראש המחנה עומדים זקני מנהיגי חסידי ברסלב ועימם דיינים ורבנים רבים מכל רחבי העולם היהודי, שהקימו סערה ציבורית רבתית שבס"ד עצרה שוב לתקופה ממושכת את החילול האכזרי, ונציין כי גם יד ה' מחרידה אירעה אז כידוע.

זקני ומנהיגי חסידי ברסלב ועימם שאר המושפיעים שבארץ ישראל ובחו"ל שליט"א יצאו במכתב 'אזהרה נוראה'

בס"ד

אזהרה נוראה!

שמענו עתה בחרדה ובזעזוע רב, כי לא די שעדיין לא החזירו את עצמות הנפטרים ואדמת הקודש, עוד מוסיפים חטא על פשע וכאילו במטרות מצוה (הבאה בעבירה) **חופרים ומקימים אוהל של "הכנסת אורחים" בתוך שטח ביה"ח, כשמטרתם בכך לקרר את הציבור שישלים עם הפשע**, ובהמשך אף לבנות במקום בנין של קבע רח"ל, וממנו - הנראה כירא וחרד - למדים אף יזמים אחרים לעשות כמעשהו ח"ו, ומקום מנוחתם של ישיני עפר היה לאמצעי לגריפת הון ומסחר נדל"ן, והרי זה בבחינת "מי ביקש זאת מידכם רמוס חצירי".

וכבר יצא הפסק מבית דינא רבא דירושלם ת"ו, ואיתם עמם גדולי ישראל בארה"ק ובחו"ל שליט"א, לאסור באיסור גמור וחמור לנוגע בכל שטח הבית החיים כי הוא **"אסור באיסור הנאה ע"פ ההלכה"** ואף **"להחזיר עצמות הנפטרים למקומם השייך להם בקניין עולם"**, ואעפ"כ לא הבו שמוע, ובדברי שקר ליצנות ולעג המשיכו בדרכם הנלוזה ולא עשו כפי שהורו להם.

בזה אנו מזהירים:

לכל יהין איש להרים יד בכל מקום הביה"ח האסור בהנאה, לא בבנין קבע ולא בבנין ארעי, לא למטרות רווח ולא למניעת הפסד, ואף לא למטרות "קודש", כי אסור ליהנות מהבית החיים ומכל אשר עליו בכל צורה שהיא, ואף

לא לדרוך כף רגל במקומות או אהלים שנבנו עליהם

ואיך לא יחושו לחרדת הדין כמבואר בספה"ק העונשים הנוראים על מעשים מחרידים שכאלו, המסכנים לא רק את עושיהם כי אם את הישוב כולו, ומה נענה ומה נאמר, שדייקא כאשר באים אנו להשתטח על ציונו הק', ולבקש מבורא העולם שנה של ברכה והצלחה,

נושים ונעשים הגורמים לצרות נוראות בגוף בנפש ובחזון כנוגע

ופונים אנו בזה לכל מי אשר יראת ה' נוגעת בלבבו

להרים קול מחאה גדול ונורא שישמע מסוף העולם ועד סופו נגד מעשים נפשעים אלו,

ולדרוש בכל התוקף להחזיר תיכף ומיד את העצמות ואדמת הקודש, המתגוללים בבדיון זה זמן רב באין קובר, ה"י. ולהשיב הגזילה לנפטרים, ולנמוש כליל את מקומם עדי יקיצו וירגו שוכני עבר.

זכות ישיני עפר יעמוד לכל העושים והמעשים לשמור על כבודם, להכתב ולהחתם בספרן של צדיקים אמיתיים, ואילו אשר ידם במעל יתעוררו לשוב בתשובה שלימה, ויגיעו ליום הדין הקרב ובא נקיים מכל חטא ואשמה, ויכתבו לחיים טובים וארוכים בתוך כלל ישראל הנאמנים, אמן.

וע"ז באנו עה"ח אלול תשע"ז

יעקב מאיר שבער   שמואל משה קרמל   שמעון ישראל שפירא

אברהם הכהן כ"ץ   אברהם יצחק קרמל   אברהם שמעון בורשטיין   אליהו גודלנסקי

אפרים נחמן אנשין   בצלאל פרידמן   יוסף פרץ   יעקב קניג   יצחק פרידמאן   מאיר מיימוני

מרדכי לוי לעבאוויטש   ניסן דוד קיוואק   נחום דוב שפירא   נתן שפירא   שמשון שווארטץ

החתימות לפי סדר א"ב

כן מנהיגי ישראל רבנים ודיינים מארץ ישראל הצטרפו ויצאו בקול זעקה גדולה ומרה למחות על הפשע הנורא הזה

קול זעקה גדולה

כידוע לפני למעלה משנה, בחפירות שנעשו בסמוך לבית החיים הק' באומן, נתגלו קברים ועצמות לרוב. עקב כך שלחו גדולי וקני מנהיגי חסידי ברסלב משלחת של משפיעי ברסלב ועימם מומחים לבדוק את הדבר, והתברר ללא ספק ששטח בית החיים גדול בהרבה ממה שהי' ידוע עד אז.

הדבר הובא בכני מרן הגאב"ד והגאון צ' הביד"צ שליט"א ולאחר ששמעו גם את דברי המשקיעים ונ"כ פסקו כי חובה להשיב את השפך שהוצא מן המקום, והמקום אסור בהנאה ע"פ ההלכה.

כיהודא ועוד לקרא, הצטרפו לאיסור גדולי וקני מנהיגי חסידי ברסלב שליט"א, והתחננו בפני היזמים שלא להמשיך ולפגוע ח"ו אלא להחזיר את כל העפר עם העצמות לבית החיים הק'.

אך והנה לדאבונינו, שמועה שמענו ותרגו בטנינו, אשר ישנם אנשים המתכנים "חרדים", המתעלמים כליל מדיון תורה, ותמורת לשוב בתשובה ולהחזיר מיד את העצמות ואדמת הקודש למקומם ולבקש סליחה ומחילה מהקדושים אשר בארץ המה, עומדים הם במרדם, ואחד אף הגדיל לעשות ובימים אלו אחרי יותר משנה של שחוק והיתול בסירובו לקיים פסק ההלכה, החל להכשיר את הקרקע הנזולה מן המתים, במילוי ויישור השטח, ובדעתו להקים שם - כאילו לדבר מצוה - אהל ל"ההנסת אורחים", ובכך להכשיר את הפשע, כאשר בהמשך בדעתו לבנות שם בנין של קבע רח"ל.

לזאת מצטרפים אנו בזה בקריאת הצלה, וכונים בזה לכל מי שבידו למנוע הפשע המחריד והלולז הנורא במתי ישראל וכפי שכבר פסקו ודוחינו שליט"א, שהמקום אסור בהנאה ע"פ ההלכה. אוי לאותה בושח, אשר אנשים מתוך המחנה יהינו להרים יד בתורת משה, ולפגוע בשאט נפש באחד מיסודי הדת והאמונה,

וקוראים אנו בזה לכל מי שיראת ה' נוגעת ללבבו

למחות על הפשע הנורא הזה

ואין צריך לומר שחלילה מלסייע לעבריינים אלו בכל אופן שהוא ולא לדרוך כף רגל במקום הגזול הזה

אשר הוא נחלת המתים, ומלבד האיסור הוא גם סכנה נוראה כמבואר בספיה"ק.

יתן ה' בלב האנשים הללו השבויים ביד יצרם מתמת שוחד הממון, שישובו מהרה בתשובה שלימה, וביכות זה יזכו להתברך בשנה טובה ומתוקה, ומי שהעושר שלו, ימלא חסרונו במקום כשר, מתוך נחת והרחבה עושר ואושר וברכות כוח"ל לבית ישראל.

וע"ז באנו ער"ח בחודש הרחמים והסליחות תשע"ז לפ"ק

<p>חיים ובינוניץ אדמו"ר ממנשכנת הרוניץ</p>	<p>היהושע דוד טורצ'ין מנהיג קהילת הפרושים</p>	<p>הי. עקיבא ובינוניץ אדמו"ר מפאראסאוו</p>	<p>אברהם שמחה חנון אדמו"ר דקהל חסידי ירושלים</p>
<p>משה זאב זארגער דומ"צ דק"ק סאטמאר י-ם</p>	<p>שמואל בראנדסדארפער דומ"צ בוד"צ ב"ש רוב תפארת הנחל</p>	<p>נפתלי צבי ראטענבערג רב דק"ק תולדות אהרן ב"ש</p>	<p>אהרן סאמעט דומ"צ דק"ק תולדות אברהם יצחק</p>
<p>שלמה יהודה הירש מו"צ העדה"ח רוב השריטה</p>	<p>מאיר הלר מרא דאתרא קרית חסידים ב"ש</p>	<p>מנחם מ. סאבאוויטש רב דקהל חרדים ב"ש</p>	

אף מנהיגי ישראל מארה"ב ואירופה הצטרפו ויצאו באזהרה דלהלן:

הזהרו על נפשכם!

שמועה שמענו ותרנו בסנינו, על דבר החפירות שנעשו לפני יותר משנה באומא, סמוך ונראה לצינון חק' של הר"ק רבי נחמן מברסלב ז"ע, בשטחים שחשבו שהם מרוזי לבית החיים, נתגלו שם עצמות וקברים לרוב ובדריקות שנעשו שם עקב כך נחברו ללא ספק ששטח בית הקברות גדול בהרבה ממה שהי' ידוע עד אז. וכבר דנו בחי"צ שליט"א בעיה"ק ויושלים ת"ו, ולאחר ששמענו אף את דברי המשקייעים וכו', פסקו "סאטמאר להמשיך בבניי במקום שנתגלו שם העצמות" ושהשטח של ביה"ק אסור בהנאה ע"פ הלכה, ואליהם הצטרפו התאחדות הרבנים דפה ארז"ב וקנאדא.

אך דא עקא, אשר מני אז ועד היום, כאשר כבר חלפה למעלה משנה, ועדיין מונעים הבעלים להחזיר השפך המקומו ולהביא את עצמות ישראל המושלכים כדומן על פני השדה ר"ל. בעת אשר הם שומרי תורה ומצוות, אוי לזור שכן עלתה בימינו!

ועל של עתה באנו אשר באחד משטחים אלו שהתברר ללא ספק שהוא כפנים שטח הבית החיים,

זוממים בעלי המקום להקים שם לקראת ראש השנה הבעל"ט אהל" הכנסת אורחים"
אשר דבר זה הוא פגיעה חמורה בקדושים אשר בארץ המה.

ובפרט כשמטרתם היא להכשיר עי"כ לאחר מכן בניה של ממש במקום. כך גם אנשים אחרים ישיש להם חלקים בתוך שטח ביה"ח, למדו מן הקלקלה וסוחרים בהם ומחללים אותם בצורה מחפירה רח"ל.

הנשמע דבר הנורא הזה, שהיהודים המאמינים בה' יוללו באופן כה מחפיר באחד מיסודי הדת, עבור הפסד ממון, וכי לא על כך נצטוונו "ובכל מאמדיך" איך יתכן שהמברך ברכת הטוב והמטיב יום יום, על הרוגי ביתו שנתנו לקבורה, והתורה"ק אמרה כי אף חוטא החייב מיתה שנתלה על ענין, אז מלינים עליו ובאותו היום חייבים לקבורו, ועתה לא די שמעכבים מלהחזיר לקבור במקום מנוחתם את המתים שחוללו, עוד זוממים לגזול את נחלת המתים ולהקים על מקומם בנינים במטוה של "דבר מצוה", אשר ע"פ הלכה כל מקום בית החיים אסור בהנאה גם אחרי שחללוהו רח"ל.

ובזה פונים אנו בקריאה נרגשת לכל מי אשר יסודי האמונה לא נתקלקלו אצלו, להרעיש עולם ומלואו על פשע נורא ואיום זה המסכן את כלל ישראל ח"ו, ולמחות נמרצות בפני בעלי בתים הללו לבל יקשו ערפם עוד וישובו בתשובה שלימה במהרה.

ועל כל אחד ואחד לעשות כל מה שביכולתו למנוע את המשך הבזיון והחילול המחפיר שטרם נשמע כמוהו, ובודאי שאסור ליהנות או להשתמש במקומות אלו כלל וכלל, וכל מי שעמדו רגלי אבותיו על הר סיני, **לא תדרוך כף רגלו לכל תשמיש שהוא במקומות אלו המסוכנים לגוף, לנפש ולמוון ה' ירחם.**

ואליכם משקייעים והבונים ולכל הקונים ושוכרים ונהנים ממקום הבית החיים נקרא:

הזהרו, וחוסו על נפשכם ועל נפש בניכם, שלא תהי' יד ה' בכם ולא תהי' חרה אחריתכם בגוף ונפש ובמוון ח"ו הלא תדעו כי יש דין ויש דיין!

זכות ישרי עני יעמוד לכל מי שפיעל להצלתם, להתברך עבור כך בכל הברכות האמורות בתורה, ויתן ה' בלב תועים בינה לשוב מהרה בתשובה שלמה, ויחזירו העצמות למקום מנוחתם ובודאי ימלא הש"ת חסרותן בהיתר ולא באיסור, וברוך יקים את דבריו התורה הזאת, ויחזק עבור כך להכתב ולהחתם בספר החיים, חיים כי ברכה והצילחה בכל מעשי ידיהם, ונזכה במהרה שיקצו וירגלו וישובני עפר, בביאת גוא"ט בב"ב.

ע"ז באנו עה"ח בימי הרחמים והסליחות תשע"ז לפ"ק

ישראל חיים מנשה פרדמאן ראב"ד דק"ק דסאטמאר	צבי הירש מייזליש אבדק"ק רו"מ סאפארן	אליעזר חיים בלום אבדק"ק קאשרי	ישראל חיים מנשה פרדמאן ראב"ד דק"ק דסאטמאר
אליקים נעציץ בערקאוויטש דומ"ץ קרית יואל	הי"ל וויינבערגער אבדק"ק סערדעלי דומ"ץ נייטרא	יואל מארגנשטערן אבדק"ק שאראמאש	ישראל חיים מנשה פרדמאן ראב"ד דק"ק דסאטמאר
יצחק אייזיק מ. אייכנשטיין אבדק"ק גאלאנטא, חבר ביד"ץ התאחד"ר	יקותיאל יהודה פילאפף חבר ביד"ץ קיט"ל סאטמאר	ברוך נתן הלברשטאם אבדק"ק סאטמאר לאנדאן	ישראל חיים מנשה פרדמאן ראב"ד דק"ק דסאטמאר
	ישראל דוד הארפענעם אבדק"ק ישראל והונגים	ארי ראזענפעלד דומ"ץ סאטמאר ק"י	

המשך המערכה

שנת תשע"ח

קיץ תשע"ח - בכל תקופת המערכה הסתובבו היזמים ובפיהם טענות רבות כשבראשם טענה מגוחכת כי היות וכל מעשיהם - החילול הנורא וגזילת נחלת המתים - היה בשוגגה, ע"כ מן היושר להקל בדינם ולהתיר להם את הבניה על השטחים - טענה שאפי' לו היתה אמתית - אין בה שום היתר, מאחר וגם חילול בשוגג אינו מתיר את המקום בהנאה, אולם לאחר תקופה ממושכת נודע לעסקנים החשובים כי פרשיית הגזילה ורמיסת נחלת הנפטרים, היתה מתחילתה במזיד גמור ובאכזריות נוראה ומחרידה כאשר מצאו מקום מוסתר נוסף (מלבד המקום העיקרי בו שפכו את העצמות ותבוסתם, הלא היא המזבלה העירונית מקום שפך פסולת בניה) בו הסתירו בהפקרות מחרידה את הנפטרים הרבים שגזלו את מקום מנוחתם, או אז מייד החלו העסקנים במסירות נפש בקבורת הנפטרים הרבים ואדמת תבוסתם כאשר נחרדו לראות עצמות רבות מאד שבורים ונרמסים, למעלה מ-200 משאיות הוצאו ממקום מסתור זה, כמה וכמה רבנים שהגיעו להשתטח על הציזה"ק של מוהר"ן מברסלב זיע"א באומן, ראו את המחוזות המחרידות ונחרדו עד עמקי נשמתם.

אחד מהרבנים שראו את המחזה המחריד כל לב ה"ה הרה"ג רבי שלמה יהודה הירש שליט"א דומ"ץ בק"ק סאטמאר ורבה של וועד השחיטה דהעדה"ח כתב 'עדות נאמנה' את אשר ראו עיניו

ולא זר:

Rabbi SHLOMO J. HIRSCH

12, DOVEZ MEYSHURIM St.

JERUSALEM, 94 481

B. ISRAEL

Tel. 5387206

שלמה יהודה הירש

רבי בעדח החרדית

רב וועד השחיטה

רח"ט בלל י"ט ב' ל"ב רטאמאר

פניה"ק ירושלים חובבי"א, 94 481

מל. 5387206

רח' דונב מירום 12

בס"ד ביום ג' אב תש"ל

ציון נאמנה

הנני בע"כ ארצות א"י מן ארצות א"י, בעת שהותי בעיר אומן יצ"ו בחודש תמוז תשע"ח, להשגחה על שחיטת הבשר לקראת ר"ה תשע"ט עבור רבבות העולים להשטח על ציון"ק של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א. ונקראתי אז ע"י שני אברכים עסקנים חשובים שעסקו אז בעבודת הקודש - להחזיר עצמות ועפר הקודש שנעקרו מהשטח שברחוב פושקינא 56-58, לקבר ישראל, בכדי לראות את השוד הנורא של חילול הקברים שנעשה. ונחרדתי לראות גולגולות ושברי גולגולות ועצמות לרוב, של קדושי ארץ שנתחללו שם בבזיון נורא רח"ל. ומרוב חרדתי בקשתי מהם שלא יראוני עוד, כי אין בכוחי לעמוד מול מחזה מהחרידה כזאת. יתן ה' שלא ישמע ויתראה עוד שוד ושבר בגבולינו, ובמהרה יקיצו וירננו שוכני בית קודשינו ותפארתנו בב"א משיח צדקינו בעגלה ובזמן קריב אכ"ר

עדות נאמנה - הנני בזה להעיד על מה שראו עיני, בעת שהותי בעיר אומן יצ"ו בחודש תמוז תשע"ח, להשגחה על שחיטת הבשר לקראת ר"ה תשע"ט עבור רבבות העולים להשטח על ציון"ק של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א. ונקראתי אז ע"י שני אברכים עסקנים חשובים שעסקו אז בעבודת הקודש - להחזיר עצמות ועפר הקודש שנעקרו מהשטח שברחוב פושקינא 56-58, לקבר ישראל, בכדי לראות את השוד הנורא של חילול הקברים שנעשה. ונחרדתי לראות גולגולות ושברי גולגולות ועצמות לרוב, של קדושי ארץ שנתחללו שם בבזיון נורא רח"ל. ומרוב חרדתי בקשתי מהם שלא יראוני עוד, כי אין בכוחי לעמוד מול מחזה מהחרידה כזאת. יתן ה' שלא ישמע ויתראה עוד שוד ושבר בגבולינו, ובמהרה יקיצו וירננו שוכני בית קודשינו ותפארתנו בב"א משיח צדקינו בעגלה ובזמן קריב אכ"ר

המשך המערכה

שנת תשע"ט

תחילת שנת תשע"ט - שוב הגיעו מאומן שמועות מחרידות ומזעזעות כל לב, לפיהם החל שוב היזם הידוע, בבניה בבית החיים העתיק, כאשר שוב אינו בוחל בחפירות נוספות תוך כדי רמיסת וחילול שורות חדשות של קברים רבים, כאשר סביב המקום הציב מאפיונרים חמושים ששמרו שאיש לא יעז להתקרב למקום ואף לא יוכל לראות או לתעד את הזוועה המתחוללת על גבי הנפטרים, ורק בס"ד מרובה הצליח אברך חשוב מחסידי ברסלב לחדור למקום, כשהוא נחשף לזוועה הנוראה שמחולל היזם בבית החיים ואף הצליח לתעד כמה תמונות מהחילול החדש, תמונות שזעזעו את הציבור כולו.

מיד כשהגיעו השמועות המחרידות מהחילול, שלחו זקני מנהיגי חסידי ברסלב מכתב בקשה ואזהרה ליזם, שיישוב מדרכו הנלוזה ולבל ימשיך לבצע את החילול האכזרי - אולם היזם הקשה את ליבו גם לזאת, ולצערנו המשיך בחילול המחפיר

מכתב בקשה ואזהרה ששלחו הרבנים הגאון"צ זקני ומנהיגי ברסלב שליט"א, ליזם

י"ד מרחשוון תשע"ט

בס"ד

לכבוד הר"ר אברהם יפרח הי"ו

נחרדנו עד עומק נשמתנו מן השמועה המזעזעת כי שוב שלחו יד לחפור ולהרוס קברות הקדמונים בשטח ביה"ח בעיר אומאן בסמוך לצינן הקדוש של מאור עינינו רבינו הקדוש מוהר"ן זי"ע, דבר אשר נאסר באיסור חמור ע"י רבותינו הבד"צ דפעה"ק ת"ו ביום ב' סיון תשע"ו העעל"ט, ועתה בעווה"ר עצמות הקדושות נעקרו ממקום מנוחתם ומושלכות בבזיון מחפיר כדומן על פני השדה, וממש בשעות אלו מתחולל החורבן בעיצומו כאשר בכל רגע נעקרים עוד ועוד קברות ישראל, אוי מה היה לנו אשר כב' הידוע כמדקדק במצוות יסכים לדבר איום כזה שיש בו חילול ה' מסוף העולם ועד סופו וחילול כבוד הצדיק השוכן בסמוך וחילול קדושת ישראל.

הננו פונים בזעקת תחינה ובקשה אליך ולכל הנוגעים בדבר אשר הנכם הנושאים באחריות על הנעשה שם עתה, להפסיק תיכף ומיד הרס וחורבן נורא ואיום זה ולחוש לתוצאות האימות של קרירות ופתיחת פתח לכל שאר היזמים במקום, המבקשים ח"ו להרוס שאר קברות הקדושות, ומי לא יחרד מסכנת פגיעה זו אשר ידוע מה שכתבו הקדמונים שהדבר יכול להביא ח"ו חרון אף נורא על הישוב כולו ה' ישמרנו, וכ"ש על העושה כן שמסכן עצמו בסכנה ממשית רחמנא לישזבן, כנודע מדבריהם הקדושים.

כולנו תקוה שכב' ישכיל להציל עצמו מבעוד מועד ויעצור בעד המשחית ויחזיר הכל לקדמותו, ויקיים בנו מאה"כ הקיצו ורננו שוכני עפר בביאת גוא"צ בב"א.

כ"ד החותמים בכאב ובחרדה על כבוד החיים והמתים.

שמואל אהרן קרפין

יחי אבינו שלום

ב"ר צביה אפרים מאיר גדלין הקברים וצ"ח ימלא תהיה זכאי
 חיון אל ב"ר יוסף ונחמן ז"ל יצט"ל ב"ר ב"ר א"ל
 שמואל קרפין

**היות ואינשי דלא מעלי הפיצו שמועות שכאילו הגר"מ
בראנדסדארפער שליט"א הוא המתיר לחלל את ביה"ח
של רבינו"ל, יצא הגאון שליט"א במכתב נחרץ דלהלן:**

MOSHE BRANDSDORFER

RABBI OF
HEICHAL HOR O'OH
JERUSALEM

3 ZONNENFELD ST, TEL. 972-2-5322775
HOME: 972-2-5370033

מושה בראנדסדארפער

אב"ד ור"מ היכל הוראה ירושלים
נשיא בני התורה "היכל הוראה" בארץ הקודש
מיסוד אאמ"ר מרן חוקנה בשם זי"ע
מחבר ספרי "היכל הוראה" תשובות והוראות
פניח"ק ירושלים תוכ"א

בס"ד יום ה' כ"ג מרחשון תשע"ט לפ"ק

לכבוד הר"ר אברהם יפרה הי"ו

הנני בזה ע"ד מה שבאו אלי כמה אברכים יראים ושלמים ועלה הענין ע"ד הבנייה על שטח הסמוך
לצינור הקדוש של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע באומאן.

ועתה אחרי שהראו לפני עדותם של ראשי קהילת ברסלב, ה"ה הרב רבי אפרים נחמן אנשין
שליט"א, הרב רבי אברהם יצחק הלוי כרמל שליט"א, הרב רבי שאול סירוטה שליט"א, אשר מעידים
שענים ראו ולא זר שהיו שם קברי ישראל מוטלים בבזיון.

וכמו"כ כבר נקבע ע"י כ"ק מרן הגאב"ד וחברי הבד"צ שליט"א פעיה"ק ירושת"ו (במכתב דעת תורה"ב
סיון תשע"ו) וכן ע"י כ"ק הגה"צ המקובל מרן רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א מגדולי צדיקי דורינו, ועוד
רבנים גדולים שליט"א, שטשט זה הוא מקום מנוחתם של קדושי אומאן הי"ד, והוא בית הקברות לכל
דבר.

**ע"כ נראה לענ"ד בפשיטות דאסור ע"פ דין לבנות על שטח בית הקברות והוא אסור בהנאה אפילו
לאחר שפינו משם המתים** (ועיין מש"כ בזה רבינו הגדול הגאב"ד זצוק"ל בשו"ת מנחת יצחק ח"ט סי' קכא), הואיל
וקנו המתים מקומם לעולם, לא מיבעיא דעפר שתלשו ולבסוף חיברו דאסור בהנאה, אלא אף הקרקע
עולם אסור בהנאה.

**כמו כן אם ימשיכו ויסיימו לבנות את הבנין, או פשוט הדבר שאסור ליהנות ממנו זה כמובא ברמב"ם
(הל' אבל פ"ד ה"ג), אף אם המקום ישמש למטרת קודש, כמו אהל הכנסת אורחים וכדו', ועיין עוד ביו"ד
סי' שסח בפתחי תשובה (סק"א).**

וע"ז באעה"ח

Handwritten signature

גם על הגר"מ שטרנבוך שליט"א העלילו שכאילו הוא זה שהתיר לפגוע בביה"ח של רביז"ל, ומשכך יצא הגאון במכתב מיוחד, למרות שכבר גילה דעתו בקו"ק מטעם הביד"צ העדה"ח שליט"א עליו התם בזמנו, אל האיסור הצטרף גם ראש ישיבת בריסק הגרמ"ד סאלאוויציק שליט"א

Rabbi Moshe Sternbuch

Chief Rabbi

of the Orthodox Rabbinical Courts
Jerusalem

Rosh HaYeshiva- Ramat Bet Shemesh

משה שטרנבוך

ראב"ד

לכל מקהלות האשכנזים

עיה"ק ירושלים ת"ו

ראש הישיבה ברמת בית שמש

מח"ס מועדים וזמנים ושו"ת תשובות והנהגות ועוד

בע"ה

אור לעשרה בטבת תשע"ט

אודות החפירות באומן מאחר שהוחזק כבית הקברות צריך להפסיק החפירות והבניה מיד, ולשומעים יונעם ויבוא עליהם ברכת טוב.

מאשר אבתי ז"ל אנוני

ה"ט מ"ט ג"ל ז"ל
א. ז"ל ז"ל סאלאוויצ'ק

מאחר והיזמים הקשו ערפם והמשיכו בחילוץ ביה"ח
יצאו בד"צ התאה"ר במחאה נמרצה

בס"ד

התאחדות הרבנים דארה"ב וקנדא

בשר חסידיך לחיתו ארץ

נחרדנו לשמוע שאחרי החורבן וההרס הנורא שנתגלה בחודש אייר תשע"ו בבית הקברות העתיק בעיר אומאן - אוקריינא, מקום מנוחת הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א, ומקום קבורתם של שלשים אלף קדושי אומאן שנטבחו עקדה"ש הי"ד, כאשר שטח גדול מבית החיים נעקר ממקומו יחד עם עצמות וגלגולות הנפטרים הקבורים שם, והועברו למקום שפך כדומן על פני השדה רח"ל,

ישנם מבעלי השטחים שהוסיפו חטא על פשע,
והמשיכו לחפור ואף החלו לבנות בשטחים אלו.

אנו מוחים נמרצות על פשע וזחפיר זה

ומגלים שוב דעתינו דעת תורה שבכל השטחים
הנ"ל שנמצאו בהם הקברים והעצמות

אסור להמשיך לחפור ולבנות

בשום פנים ואופן

ובאם יבנו יהיו אסורים בהנאה איסור עולם

ולגבי השטחים האחרים מסביב, שטרם הונדו אם הם בתוך הגבולות של ביה"ח הקדום, גם שם אסור להמשיך לחפור ולבנות עד שיתברר בבירור גמור גבולות ביה"ח. והעצמות הקדושות והעפר שלדאבונינו כבר נעקרו ממקומן, מחויבים להחזירם למקומם תיכף ומיד כדת וכדין

והחובה על כל או"א למחות בהם כדת של תורה

ולעשות כל טצדקי למנוע אותם מלהמשיך בחילוץ ביה"ח

זכות ישיני עפר יעמוד לכל העושים והמעשים להצלת שארית בית החיים מחילוץ והריסה ח"ו, להתברך עבור כך בכל הברכות האמורות בתורה, וברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת, עדי יקיצו וירגנו שוכני עפר, בביאת גוא"צ בב"א.
חודש שבט תשע"ט לפ"ק

נאם אנדרהם יהושע העשילי ביק נאם מנחם זכריי זילבער נאם הלל וויינבערגער

נאם יצחק אייזק מנחם אייכנשטיין נאם יהודה משרם דוב פאלאטשעק

רבני ודייני אירופה שליט"א מצטרפים לאיסור

בשר חסידך לחיתו ארץ

אדר א' תשע"ט לפ"ק

חלחלה אחותנו ותרנו בטננו על שמועה לא טובה כי באה,

אשר בביה"ח בעיר אומן סמוך לציוה"ק של מוהר"ן מברסלב זי"ע מוציאים שוב נפטרים קדו' ממקום קבורתם, טוהנים את עצמותיהם ומשליכים אותם כדומן לאשפתות בבזיון מחפיר ומשפיל עד מאוד, והפחד והרעדה נורא כי מעשים אלו מביאים חלילה חרון אף נורא על החיים, וביותר על אותן שיש בידם למהות ואינם מוחים ומחשים ולאילו המחפים על מעשה נורא זה, ובפרט כשהוא נעשה בידי אנשים הנראים כיראים ושלמים.

על זה דאבה נפשנו וגמס ליבנו וכל בשרינו נעשה חידודין חידודין, בראותינו אשר לאחורנה בעוה"ר מעשה שטן הצליח להכניס בני קרירות נוראה באחד מיסודי הדת, ולעקור מלכותינו את ההרגש הכאב והעזווע שהיה מימות עולם בעת הגיעה שמועה על חטיטו שכבן, אשר על דא נמכר היו ראי' ה' והתורדים על דברו מוסיים נפשם גופם ומאודם על הדבר הזה, ואף בשארע כן במקום נידה בקצה העולם מיד הפכה כל הגולה למדרות תבערת אש קודש, ועתה אהה אהה! עלה המוות ברגשותינו, ורעל האפיקורסות חדרה בקרבנו.

ואין איש שם על לב כי אמנת אומן בהשארת הנפש ותחיית המתים שהיתה חקוקה באש להבת שלהבת בלב בני ישראל עומעמה ונתקמנה, ועוד מעט קט וחלילה תכבה כליל ח"ו, או לנו כי כך עלתה בימינו, כי פשה הנגע גם בלב אלו אשר בעבר הלא חרוק היו אף הם מהעומדים בפרץ.

ונוראים הם דברי 'העיקות יצחק' ויריא שער כן על בנן דא, ח"ו! 'החטא הקטן כשסיכמו עליו דעת רבים, הדת ניגנה בבתי דיניהם שלא למחות בו, היא זימה ועון פלילי וחסות הקהל אם לא בפורענות הקהל, כמו שהיה בבני בנימין על השתתפס בעת, והוא היה עונן סדום, כמו שבארנו שם ובתי דינין שלהם הסכימו שלא להחזיק די עני ואביון, ולכן היא טוב ומטוב שיכרתו או שרפו או יסקלו החטאים ההם בנפשם, משתעב את אחת מהתורה בתוספת הרבים וכו', ומי שלא יקבל זה בלעטו אין לו חלק בבינה ונזילה בתורת אלקים' כפ"ח. והובאו דבריו בספרי תוספוקים להלכות, כ"ש וכו' אשר המדובר הוא באחד מה"ג עיקרים, האנוגה בהשארת הנפש.

על כן לא עת לחשות, ומחויב כל איש מישראל להרעיש עולם ומלואו, ולהרים קול זעקה ומחאה, נגד כל מחלל באשר הוא, ואף להיות עושה ומעשה למען שמירת הקברים ולהזהיר מלנגוע בתבוסתם ובקצה תחום מקום מנוחתם, לשנע מתניים בגוף ברחו ובממון, ולהשיג לעצמינו ולהכריז בפני קהל ועדה ולפרסם בהוצאת קרן, שזאת התורה לא תהא מוחלפת, וכי ישראל עוד רד עם קל, ולא נעקרה תורה מישראל.

ובודאי פשוט וברור שבאם וחלילה יבנו על מקום הקברים או על שטחי בית הקברות, יהיה הכל אסור בהנאה ולא יהיה לו שום היתר השתמשות או הנאה לשום אדם לעולם, ויהוייבו עפ"י ד"ת לסתור את אשר כבר נבנה, ולהחזיר העצמות ותבוסתם עם השפך והעפר למקום מנוחתם.

(מבואר במנחת יצחק ח"ט סי' קכ"א)

ואליכם המחללים והמחפים על מעשיהם נקרא:

חוסו על עצמכם וב' וזכרו דברייהם המהירים של הרבנים הגאונים ביד"ץ (דעיה"ק) בענין זה "כי מזהירים את כל הימים, הבונים, וכל מי שיעזור בעדם, כגון בקניית דירות חנויות וכו' וכל מיני השקעות כי יהושו בנפשם... וראונו להעתיק את מלאי לשונם המבהיל שלא לפתוח חלילה פה לשטן ח"ו! הלא תשמעו אשר קרה לו... אשר לקו בגופם ובנפשם ולכן חלילה להיות לכם שום חלק ויד בהקמת מפלצת זו ח"ו... ראו הזהרונכם" (עכ"ל המבהיל של פסק הביד"ץ זיע"א).

וגדול הוא שבר העוסקים בענין נשגב זה, ובפרט בעת רפיין ושטשוש, שאו זוכים ליטול שטר כנגד כולם, וכדאיאת בירושלמי (ברכות פ"ט ר"ש) אומה אם ראת את הבריות שנתייאשו ידיתן מן התורה, מאד עמוד התחתון בה ואתה מקבל שטר כולם, מ"ט הפרו תורתך עת לעשות לה', ובזכות הקדושים אשר בארץ המה, נזכה מהרה לישועת הכלל והפרט ובביאור' צ"ב ב"א.

<p>דבר הנאגזים בעיניו ביד ויהי' אף חיון חלילה לאלו לעבור על דבריהם והוא אסור בהלכה</p> <p>משה חיים אפרים פרויא אב"ד התאקדוסי קיולת הוודים</p>	<p>שרגא פייבל הלוי זימערמאן רב ואב"ד הויסטיטעד</p>	<p>אברהם גורביץ ראש ישיבת נייסטיטעד</p>	<p>שלום פריעדמאן חבר ביד"ץ התאקדוסי</p>
<p>יוסף פרויא רב בייביל' חשב תאקדוסי חבר ביד"ץ התאקדוסי</p>	<p>זאב הלוי פעלדמן רב ק"ק תורה עץ חיים חבר ביד"ץ התאקדוסי</p>	<p>אהרן דוד הלוי דוננער רב תאקדוסי טענענשטעט חבר ביד"ץ התאקדוסי</p>	<p>ארי ווייס רב בייביל' חסידי חוסיני וויזני' וויזני' תאקדוסי</p>
<p>ברוך נתן הלברשטאם אב"ד ר"מ הקהל' יביל' אטאטאטא</p>	<p>בן ציון בלום דע"ץ באביב' וס"ץ התאקדוסי</p>	<p>שמעון לעוו דע"ץ וראש' טאטאטא</p>	<p>פסח אליהו פאלק דע"ץ ק"ק תאקדוסי</p>
<p>נפתלי אלימלך דוד ליוונער אב"ד מיעטווארסק</p>	<p>אליעזר שליווננער ראש' הוויס</p>	<p>ברוך הנא גרינפעלד רב דיקול' חסידי' 48 עט</p>	<p>פסח אליהו פאלק דע"ץ ק"ק תאקדוסי</p>

רבני ודייני ארה"ב שליט"א מצטרפים לאיסור

בשר חסידך לחיתו ארץ

אחד מהשניים לפיק

פסק

הלהלה אחותנו ותרנו בטנונו על שמועה לא טובה כי באה, אשר בבית"ה בעיר אומן סמוך לציונה"ק של מודרין מברסלב ז"ע מוציאים שוב נפטרים קדו' ממקום קבורתם, מוחנים את עצמותיהם ומשליכים אותם כדומן לאשפות בבזון מחפיר ומשפיל עד מאוד, והפחד והרעדה נורא כי מעשים אלו מביאים חלילה תרון אף נורא על החיים, וביותר על אותן גיבס למחות ואינם מוחים ומחשים ולאילו המחפים על מעשה נורא זה, ובפרט כשהוא נעשה בידי אנשים הנראים כיראים ושלמים.

על זה דרבה נפשנו וגמס וליבנו וכל בשרינו נעשה חידודין חידודין, בראותנו אשר לאחורנה בעה"ר מעשה שטן הצלחה להכניס בנו קרירות נוראה באחד מוסדיו הדת, ולקרוז מלבותינו את ההרגש הכאב והזעזוע שהיה מימות עולם בעת הגיעה שמועה על חידודין שכבי, אשר עד לא מכבר חזו יראי ה' והחרדים על דברו מוסרים נפשם גופם ומאורים על הדבר הזה, ואף שארעו כן במקום נידח בקצה העולם מיד הפכה כל הגולה למזרות תבערת אש קודש, ועתה אהה אהה! עלה המוות ברגשותינו, ורעל האפיקורסות הדרה בקרבנו, ואין איש שם על לב כי אמנות אומן בהשאת הנפש ותחיית המתים שהיתה חקוקה באש להבת שלהבת בלב בני ישראל עומעמה ותקטמה, ועוד מעט קט וחלילה תכבה כליל ח"ו, או לנו כי כך עלתה בימינו, כי פשה הגנע גם בלב אלו אשר בעבר הלא רחוק היו אף הם מהדומדים בפרך.

ונראה אם דברי 'ועקדת יצחק' (ורא שם ע' ב) על גנוז ה'חל'חטא חטון שסיכינו עליו דעת רבים, תחת ניהנה בבתי יתימים שלא לפחות בו, ויהא וכן פליה, וזאת הקהל כל, ולא נתן למיתה אם לא בפרעות הקהל כמו שהיה בכני בנינו על השרתם בעון, הוא היה עון סודי, כמו שביאנו שם ובתי ריגן שלום חסינו שלא לחיות די עני ואביון ולכן הוא טוב ומזבם שיכירו או יושפו או יפיקו החטאים היום בנפשות, ששקעו את אלה מותרות בחסכת הרבים וכו', ופי שלא יקבל זה דבריו אין לו חלק בבנינו ונחלה בתורת אלקים שלמים, והוא דבריו בפני ה' ופסקים להלכה, כ"ש קדו' מאמר המדובר הוא באחד מורי' עשירים, האמנה בהשאת הנפש.

על כן לא עת לחשות, ומחוייב כל איש מישראל להרעיש עולם ומל'ואו, ולהרים קול זעקה ומחאה

נגד כל מהלל באשר הוא, ואף להיות עושה ומעשה למען שמירת הקברים ולהזהיר מלנגוע בתבוסתם ובקצה תחום מקום מנוחתם, לשנס מתניים בגוף ברוח ובמנון, ולשנן לעצמינו ולהכריז בפני קהל ועדה ולפרסם בחוצות קרין, שזאת התורה לא תהא מוחלפת, וכי ישראל עוד רד עם קל, ולא נעקרה תורה מישראל.

וכודאי פשוט וברור שבאם וחלילה יבנו על מקום הקברים או על שטחי בית הקברות, יהיה הכל אסור בהנאה ולא יהיה לו שום היתר השתמשות או הנאה לשום אדם לעולם, ויחוייבו עפ"י ד"ת לסתור את אשר כבר נבנה, ולהחזיר העצמות ותבוסתם עם השפך והעפר למקום מנוחתם.

(מבואר מנחת יצחק ה"פ סי' קכ"א)

ואליכם המחללים והמחפים על מעשיהם נקרא:

חוסר על עצמכם וב"ב וזכרו דבריהם המחרידים של הרבנים הגאונים בוד"ץ (דעיה"ק) בענין זה "כי מחוייב את כל הזימים, הבונים, וכל מי שיעור בעדם, בגון בקנית דירות הנויות וכו' וכל מיני השקעות כי יחושו בנפשם... (ראינו להעתיק את מלאו לשונם המכבול שלא לפתח חלילה מה לשון הרע) הלא תשמעו אשר קהל כל... לא לקו בגופם ובנפשם ולכן חלילה להיות לכם שום חלק ויד בהקמת מפלצת זו ח"ו... ראו האחרונים" (עכ"ל המכבול של פסק הדין זי"א)

וגדול הוא אכר העוסקים בענין נשנה זה, ובפרט בעת רפיון ומשמשו, שאז זוכים לישול שכר כנגד מולם, וכדאיאת בירושלמי (ברכות פ"ט) רשב"א אומר, אם ראת את הקברות שנתראשו ידיון מן התורה, מאד עמוד והתחוק בה ואתה מקבל שכר כולם, מ"ה הפרו וחרקק את בניא' לעשות לה', ויבזות וקודשים אשר בראין המה, נזכה מהרה לישועת הכלה ורשמי ובביאוג"צ כביא' ובקד"ה

יקותיאל יהודא מיטלבוים אדמו"ר מאנאמא	ישראל חיים מנשה פריעדמאן ראב"ד דק"ק סאנאמא	שמואל זאב ליכטער אבד"ק פסות הל"ה	אברהם יהושע העשל ביק אבד"ק טענעב	נפתלי האלברשטאם אדמו"ר מאנא נייבוב
נפתלי צבי ווייס אדמו"ר טענעבא	חיים אברהם זיכער פלאחר ראש המולד וזמן מנחה	יעקב יצחק ראבינאוויטש אדמו"ר מדינב	אברהם מאנאמא אדמו"ר מדינב	צבי הושע מיליש אבד"ק שאפאן
אליקים נענעל פריקאוויטש דומ"ץ קרית יואל	חיים יעקב יוסף טריבער דומ"ץ קהל שבעי ג'ון באבוב	סיני האלברשטאם אדמו"ר מאנא נייבוב	שלמה יודא וויינבערגער אבד"ק פאליץ דובר הדין סאנאמא	מנחם זכרי וילבער אבד"ק פרייאן
משה מנחם טריטויער דומ"ץ קוד"ש סאנאמא	הלל וויינבערגער אבד"ק סאנאמא יודימן ניישא	יצחק אייזיק מנחם אייזנשטיין אבד"ק סאנאמא	יהודא משהלם דוב פאלאטשעק אבד"ק גני יודא	יקותיאל יהודא פיליא דובר הדין סאנאמא
משה מנחם ווייס אבד"ק קוד"ש יודא	מנחם מאיר ווייסמאנדל אבד"ק ניישא נאנ"ו	אחור מאיר לאבין אבד"ק בראבוב	אחור מאיר לאבין אבד"ק בראבוב	חיים דוד בן דומ"ץ קוד"ש יודא
חיים דוד בן דומ"ץ קוד"ש יודא	ישראל דוד הארפנעס אבד"ק ישראל הדינב	אחור גרינוואלד דומ"ץ קוד"ש קרית יואל	ארי ראנעפלעד דומ"ץ קוד"ש קרית יואל	מנשה פיליא אבד"ק הדין ס'ב

גדולי ומנהיגי ישראל שליט"א באיסור חמור

סבת השניים לפיק

בסיך

דעת תורה

חולצה אחתנו ותרנו בטנו על שמועה לא טובה כי באה, אשר בביה"ח בעיר אומן סמוך לציוה"ק של מוהר"ן מברסלב ז"ע מוציאים שוב נפטרים קרל' המפקד בקורתם, טוחנים את עצמותיהם ומשליכים אותם, כדומן לאשפות בבזין מחיר ומשפיל על מאור, ומקום הורעה נורא כי מעשים אלו מביאים חלילה חרון אף נורא על החיים, וביותר על אותן שאינן מוחים ומחשבים ולא להמחפים על מעשה נורא זה, ובפרט כשהוא בבידי אנשיה הגראים כיראיה ושולמים.

האמקורסות חרות בקרבנו, ואין איש שם על לב כי אמת כלל, ולא ניתן לפתור אם לא בפרועת השכל, כמו שהיה בבי בני בניו על השתעב, ומה היה ענין שדים, כמו שביארת שם ומפי זינן שולחם השכימו שלא להחיות קט ונחילה תכבא כליל חיין, או לול כי כד עלמה בניו, כי פשת הנגע נגם כל אלו אשר עבר הלא רחוק היו אף הם מעשמיים בפרך. ונוראים הם דברי 'עקודת יצחק' המקורסות על כנו דא, וז"ל: "הטאת הקטן שטיסומו עליו דעת רבים, והדת ניתנה בבידי דנייהם שלא למחות בו, היא זימה עונן פלילי, והטאת

על דה דאבה פטנו ונמנו לנונו וכל בענינו פשת חרודין ברודתנו אשר לאירונה בענינו משה שכן הליכה מלכוננו את הרעש תכאב והעונעו שהיה שומות עלים בעת הניעה שמועה על חיטוטי שבבי, אשר עד לא מוכר היו יראי מ' החרדים על דברו מוסרים נפשם נומם ומאודם על הדבר הזה, ואף כשאירון כן במקום נידח בקצה העולם מיד תכפה כל הנולה למודות תבעת אודש. ורעה אהה אהה: הנה עולה ברבנותנו, ורעה

על כן לא נת לחשות, ומחוייב כל איש מישראל להרעיש עולם ומלואו, ולהרים קול וזקה ומחאה נגד כל מחלל באשר הוא, ואף להיות עושה ומעשה לנען עמידת הקברים ולהודיע מלגוע בתבוסתם ובקצה תחום מקום עונותם, לשונם מתניים בגוף ברוח ובמוען, ולענן לעצמינו ולהנדיב בני קהל ועדה ולכרסם בחוצות קרל', שזאת התורה לא תהא מוחלפת, וכי ישראל עוד דם עקל, ולא תקרה תורה מישראל.

ובודאי פשוט וברור שבאם וחלילה לנו על מקום הקברים או על שטחי בית הקברות, יהיה הכל אשור כהנאה ולא יהיה לו ישנו היתר השתמשות או הנאה לשום אדם ועולם. ויחוייבו עפ"י ד"ת לסתור את אשר כבר נבנה, ולהחזיר העצמות ותבוסתם עם השפך והעפר למקום מנוחתם.

ואליכם המחללים והמחפיים על מעשיהם נקרא:

חוסו על עצמכם ובי"ב וזכרו דבריהם המחרידים של הרבנים הגאונים ביד"ץ זצוק"ל דפעה"ק בעינין זה "כי מוהרי"ם את כל הימים, הבונים, וכל מי שיעזרו בעדם, כגון בקניית דירות הנויות וכי' וכל מיני השקעות כי יחשבו בנפשם... (יראנו להעתיק את מלאו לשונם המבהילה שלא לפתוח חלילה פה לטען רח"ל) הלא תשמעו אשר קרה לו... אשר לקו בגופם ובנפשם ולכן חלילה להיות לכם שום חלק ויד בהקמת מפלצת זו ח"י' ... ראו והורגנום" (עב"ל המבהילה של פסק הביד"ץ זצוק"ל)

וגדול הוא שבר העוסקים בעיני נטב זה, ובפרט בעת דפיון ומשטשו, שאו זכים לטול שכר כנגד כולם, וכדאיתא בירושלמי (בבבא פ"ט) "שבי"א אומר, אם ראית את הרבית שנתאישו ידיון מן התורה, מאז ענידו והתחזק בה ואתה מוכרם מפל כולם, מ"ט מפור תורתיך עת לעשות לה"ו, ובזכות הקדושים אשר בארץ המה, נזמז מהרה לישועת הכלל והפרס ובעבא"ב צ"ב א"א.

ובעת"ח

הנה הנה הענין חסות רבי הגדול
ובענין היותם חסות
שורגא פייבל' הדי' זינמערמאן
דומ"ץ ד' גייסענער
חיים אלעזר פריעדמאן
אבר"ק ניסעא
אליקים געציל בערקאוויש
דומ"ץ סאטמאר קרית יואל
יוסף משה גרינוואלד
אבר"ק בענינים
משה מנחם חיים
אבר"ק דקיס"ל סאטמאר לאנדאן וזינ"ס סאטא
יקוניאל הוראד פילאפפ
בתי הבה"ב סאטמאר
מעמ"ץ לעזר
דומ"ץ ויה"ל סאטמאר לאנדאן
אליעזר שלעזינגער
דומ"ץ הרמ"ל לאנדאן
אריי ראווענפעלד
דומ"ץ סאטמאר ק"ץ

דברי המוסים הקדושים ביד"ץ היסט"א אצל ריון
והולדו פתח קופה של ב"במ"ס. הנה אבר' סאטמאר
אבר' המהמאות חלילה הורדים לאנדאן
שמואל זאב ליטבער
יוסף פרווא
בר ביהמ"ד הכס האפוד וחבר ביד"ץ לאנדאן
ארון דוד ויה"ל דוננער
רב דקני"ץ פסענענע וחבר ביד"ץ לאנדאן
אביגדווד דניאל פיש
אבר"ק מוואקס
שלמה יהודה וויינבערגער
אבר"ק סאטמאר
משה זאב זאווער
דומ"ץ סאטמאר אבר"ק
נפתלי אלימלך דוד לייזער
אבר"ק פשעוואקס לאנדאן
פסח אליהו פאלק
דומ"ץ דק"ץ גייסענער

ישראל ת. מ. פריעדמאן
ראב"ד דק"ץ סאטמאר
חיים רבינוביץ
כ"ס אדמו"ר ממשנת הרועים
צבי הירש מייזליש
אבר"ק שאפרא
יעקב ראבינאוויש
אבר"ק דינוב
ברוך נתן הלברשטאם
אבר"ק דקיס"ל סאטמאר לאנדאן
יעקב אייזיק מ. איכענשטיין
אבר"ק סאטמאר חבר ביד"ץ התאחדות
יהודה משולם פאלאשעק
אבר"ק בני יהודה וחבר הרב"ל התאחדות
מנחם מאיר ווייסמאנדל
אבר"ק גייטרא

יקוניאל יהודה טייטלבוים
כ"ס אדמו"ר סאטמאר
אברהם יהושע העשל ביק
אבר"ק מניויון וחבר ביד"ץ התאחדות
שלום פריעדמאן
חבר ביד"ץ התאחדות לאנדאן
זאב יהודי פעלדמן
רב דק"ץ תורה דוד חיים חבר ביד"ץ לאנדאן
הלל וויינבערגער
אבר"ק פערקופול וחבר ביד"ץ התאחדות
מנחם זכוריה ילבער
אבר"ק פריסאטן וזאב ביד"ץ התאחדות
חיים צבי מייזליש
אבר"ק דק"ץ סאטמאר אבר"ק
אריי חיים
רב הימ"ד דקיס"ל וויזניץ וזינ"ס לאנדאן

החתימות לפי סדר בעלמם
יעקב מאיר שנטער
מראשי מנהיגי ברסלב
אברהם גורביץ
ראש שיבת גייסענער
יהושע דוד טרוצין
מנהיג חסידות פריסות
שמואל משה קרנד
מראשי מנהיגי ברסלב
שמעון ישראל שפירא
אברהם שמוה חתן
אדמו"ר דקול חסיד י"ם
בן ציון בלום
דומ"ץ באבוב וזינ"ס התאחדות לאנדאן
אחרן מאיר אלבין
אבר"ק אבר"ק
ישראל דוד הארפענעס
אבר"ק ישראל וזינ"ס

יתר החתימות יבואו בהמשך אי"ה

רבנים ובתי דינים שליט"א מצטרפים לאיסור

ערב חג מתן תורה תשע"ט לפ"ק

בס"ד

כנסת הרבנה

חלחלה אחזתנו ותרגזו בטננו על שמועה לא טובה כי באה, אשר בביה"ח בעיר אומן סמוך לציוה"ק של מוהר"ן מברסלב זי"ע מוציאים שוב נפטרים קדושים ממקום קבורתם

טוחנים את עצמותיהם ומשליכים אותם כדומן לאשפתות בבזיון מחפיר ומשפיל עד מאוד, והפחד והרעדה נורא כי מעשים אלו מביאים חלילה חרון אף נורא על החיים, וביותר על אותן שאינם מוחים ומחשים ולא להם המצחיים על מעשה נורא זה, ובפרט כשהוא נעשה בידי אנשים הנראים כיראים ושלמים.

על זה דאבה נפשנו ונמס ליבנו וכל בשרינו נעשה חידודין חידודין. בראותנו אשר לאחרונה בעוה"ר מעשה שטן הצליח להכניס בנו קרירות נוראה בחד מיסודי הדת, ולעקור מלבתינו את ההרגש הכאב והזעזוע שהיה מימות עולם בעת הגיעה שמועה על חיטוטי שכבי, אשר עד לא מכבר היו יראי ה' והחרדים על דברו מוסרים נפשם גופם ומאודם על הדבר הזה, ואף כשאיננו כן במקום נידח בקצה העולם מיד הפכה כל הגולה למדורת תבערת אש קודש... על כן לא עת לחשות

ומחויב כל איש מ'שראל להרעיש עולם ומלואו

ולהרים קול זעקה ומחאה נגד כל מחלל באשר הוא, ואף להיות עושה ומעשה למען שמירת הקברים ולהזהיר מלנגוע בתבוסתם ובקצה תחום מקום מנוחתם, לשנם מתניים בגוף ברוח ובממוון, ולשנו לעצמנו ולהכריז בפני קהל ועדה ולפרסם בהוצאות קרי', שזאת התורה לא תהא מוחלפת, וכי ישראל עוד רד עם קל, ולא נעקרה תורה מ'שראל.

בנדאי פשוט ובדור שבאם וחלילה יבנו על מקום הקברים או על שטחי בית הקברות, יהיה הכל אסור בהנאה ולא יהיה לו שום היזר העתמשות או הנאה לשום אדם לשולם ויחוייב עב"ד לתתור את אשר כבר נבנה, ולהחזיר העצמות ותבוסתם עם השכך והעבר למקום מנוחתם.

וגדלו הוא שכן העוסקים בענין נשגב זה, ובפרט בית רפיון וטשטוש, שאז זכוכים ליטול שכן כנגד כולם, וכדאינאם בירושלם נרמט מ"ס (רשב"א אומר, אם ראית את הבריות שנתיראשו וידיחו את התורה, מאד פגור והחוקים בה אזהרה מקבל שכן כולם, מ"ט הפיר תורחך עת לעשות לה"י, ובכנות הקדושים אשר בארון הנה, נזכה מורה לשיעור הכלל והפרט ובביאור"צ בב"א. ובעה"ח

חבר'ת הדין בני ברק
בנשיאות האב"ד הגאון רבי נסים קרליץ שליט"א
דינו ומפוססם אימור הממוד לר חיישי שכבי רחיל ורועות
הבאה לעולם דיו ע"י, וע"כ מחייבים למוות ביד איהם מחללי
הקברים ולהחיות בהם ככל תוקף

באתי"ח
שריאל רוזנברג
ראב"ד

בענין ביה"ח בעיר אומן אשר נראה לבי"ע דהם קברי ישראל וע"כ
עוד חמור להחיות פשע על המא להמשיך בחלול המקום ורח"ל

מנחם מנדל לובין
חבר הביד"צ

הרבנים דיני בר"צ זכרון מאיר וראשי בתי הדינים מיטוח של הגר"ש ואהרן זצוקל

חיים מאיר הלוי וזאנור
נאב"י"ד זכרון מאיר

הר"י מצנפרי להציל ביות המתים באומן ואי לימי שידיו לעבור
ע"י, וידוע שיש בות סכנה גדולה מלבד האיסור החמור.
וע"י באתי עת"ה

משה שאול קליין
חבר הביד"צ זכרון מאיר
ורב שכונת אור החיים ב"ב

שמואל אליעזר שטרן
חבר הביד"צ זכרון מאיר

נאב"י"ד שערי הרהור רב מערב בני ברק
בקשת המחילה מעצמות ישראל קדושים

יוסף בנימין הלוי וזאנור
ראש ישיבת חכמי לובלין

גדולי הרבנים ומנהיגי עדות המודח שפי"א

משה צדקה
ראש ישיבת 'פורת יוסף'
יש בות סכנה וחייבים להיות רבה

שמעון בעדני
חבר מועצת חכמי התורה

דוד בצרי
ראש ישיבת 'השלום'

יעקב פשני
חבר הביד"צ עדה"ח הספרדית
ורב שכונת בית ישראל ירושלים

אהרן ירחי
רב שכונת מקור ברנך ירושלים

רב נורא למנוע נכבדים, וכל מי שישקוט למנוע חילול
הקברים ומכר ויושע יעלית

שלום איזש
ראש מוסדות 'חוס של חסד'

מכתב ממרן גאב"ד ירושלים שליט"א

לקראת עצרת המחאה שהתקיימה בביהמ"ד הגדול ברסלב מא"ש - ח' שבט תשע"ט

RABBI I. T. WEISS

CHIEF RABBI
OF JERUSALEM

RECHOV GIVAT MOSHE 2
P.O.B. 50049 JERUSALEM, E. ISRAEL

יצחק טובי' ווייס

רב ואב"ד
לכל סקהלות האשכנזים
פתיחק ירושלים תובניא

בעז"ה יום ב' פרשת בשלח ח' שבט תשע"ט לפ"ק

אל מע"כ אחים לדעה הנאספים בכינוס לשם שמים להביע את כאבינו ומחאתינו על הפשע הנורא המתחולל בבית החיים בעיר אומאן יצ"ו, בראשות גדולי ישראל ומנהיגי קהל חסידי ברסלב שליט"א, ובראשם ידי"נ כ"ק הגה"צ המפ" רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א.

הנני בזה להצטרף אל קול המחאה והזעקה על הפשע הנורא כאשר פוגעים במנוחת ישיני עפר הטמונים וספונים זה מאות בשנים במקום ההוא. סמוך ונראה לציון קדשו של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א, אשר אוה למושב לו להיות ספון בין אלפי קדושים אשר נעקדו עקד"ה וטמונים שם, וכבר יצא פסק דין ברור מהביד"ץ דפעה"ק ת"ו ביום ב' סיון תשע"ו לפ"ק לאחר ששמענו את דברי כל הנוגעים בדבר ועדות הרבניש שבקרו במקום הנ"ל, כי המקום הוחזק להיות חלק מהבית הקברות ואסור לחרוש שם בשופו"א, ומחוייבים להחזיר את העצמות ואדמות הקודש ולקברם כמקדם, ובאם יבנו שם ח"ו יהא כל השטח אסור בהנאה, ולזה נצטרפו גדולי ומאורי ישראל מכל רחבי תבל, ובודאי שחיובא רמיא על כל אחד ואחד אשר התורה והאמונה נר לרגליו למחות ולזעוק ע"ז, ולעשות כל טצדקי למנוע המשך חילול הבית הקברות שם.

ואל הנוגעים בדבר אנו קוראים בלב שבור ומורתח דעו נא כי אחריות גדולה מוטלת עליכם, וחוסו על נפשותיכם לבל לפגוע ח"ו במנוחת ישיני עפר הטמונים שם, ולהחזירם למקומם למען ישכנו בשלום במנוחה נכונה, כי מלבד הצער הגדול שיש להנפטרים מזה, והירוס יסודי הדת והאמונה בהשארת הנפש, הוא מסכן את שלימותם של אלפי בתי החיים הפזורים בכל העולם אשר לא נוכל למנוע מהם את הריסתם כאשר בעבור בצע כסף אנשים מזרע ישראל אוטמים אזנם משמוע אל דת תורתנו הק', וזאת מלבד הסכנה הנוראה הכרוכה בדבר זה בגוף ובנפש ה"י כמבואר בספה"ק.

הושי"ת ירא בעני עמו, וישמע לקול שועתינו ונאקתינו, ויתן בלב תועים בינה לשוב בתשובה שלימה, ולא ירעו ולא ישחיתו לחלל את מנוחת מתי ישראל על משכבם בכבוד, עדי נזכה מהרה שיקצו וירגנו שוכני עפר בביאת משיח צדקינו בב"א.

י"ח שבט תשע"ט

רבני צרפת שליט"א במכתב תקדימי

נגד דינער שערך אחד היזמים לגיוס כספים בצרפת למומן הבניה בבניה"ח

LES RABBINS DE FRANCE APPELLENT À LA PROTECTION DE L'ANCIEN CIMETIÈRE À OUMAN

בס"ד

יום ד לסדר ועשו לי מקדש וגו ראש חודש אדר א' תשע"ט לפ"ק

À nos chers frères יחי

Nous sommes effarés de constater qu'un appel et une soirée ont été organisés pour construire à Ouman dans un endroit qui s'est avéré être un cimetière juif. Les grands Maîtres נוסקים שליט"א qui ont été consultés et qui se sont investis dans le dossier disent sans équivoque que d'après la halakha c'est une grave interdiction de continuer les travaux et même de construire sur ce qui a déjà été creusé. C'est une profanation de tombes.

Il est donc exclu pour quiconque de nous de s'associer à ce projet de près ou de loin וישראל וכל וישראל et tout celui qui peut aider à rendre le repos aux défunts ע"ה est tenu de le faire et amènera sur soi les bénédictions ברכות de la Torah.

ברוך ה' אלהינו
מלך עולם
מלך אמת
מלך צדקה
מלך אמת
מלך צדקה
מלך אמת
מלך צדקה

אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר

ימים אלה

KETER CHILOMO
B.P. 1168
BNE BRAK (ISRAEL)
TEL. 574 52 89

מחנך מוסדות
מחנך מוסדות
מחנך מוסדות
מחנך מוסדות

אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר

אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר

Fidèle à moi Administrateurs des rabanim
des Badatz de Jérusalem
Leur seul intèrez et le respect des morts et
des vivant
Benni soit seul qui les ecoute
Je souhaite Que les propriétaires
d'entreprises fassent attention et ne suivent
pas la foudre des bénéfices
Parce que ça ne marchera certainement pas

אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר
אשר לא יאמר

רבה הראשי של פריז שליט"א במכתב נחרץ נגד החילול והדינער עבורו

Le Grand Rabbin de Paris
Consistoire Israélite de Paris
☎ 33 (0) 1.40.82.26.10

1112

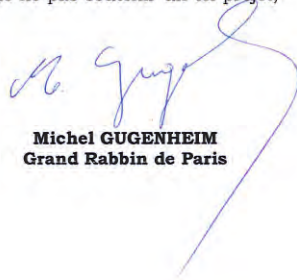
Paris, le 7 février 2019

INFORMATION IMPORTANTE

Une information m'est parvenue selon laquelle un appel de fonds voire même un gala seraient prochainement organisés dans notre région pour soutenir un projet immobilier en bordure du cimetière juif d'Ouman.

Or, il s'avère que ce cimetière était beaucoup plus étendu qu'on ne le pensait, et que ce projet immobilier constituerait une profanation des tombes ensevelies à cet endroit.

Je tiens donc à mettre en garde les fidèles de ne pas soutenir un tel projet, présenté à tort comme une mitsva.

Michel GUGENHEIM
Grand Rabbin de Paris

מכתבם של הרבנים הגאון"צ זקני ומנהיגי ברסלב שליט"א לאחד היזמים שנגרר אף הוא בחודש האחרון לחילוץ האכזרי

בס"ד כ"א מנ"א תשע"ט

לכבוד ר' שניא נגר הי"ו

נחרדנו עד עומק נשמתנו מן השמועה המזעזעת כי שוב שלחו יד לחפור ולהרוס קברות הקדמונים בשטח ביה"ח בעיר אומאן בסמוך לציון הקדוש של מאור עינינו רבינו הקדוש מוהר"ן זי"ע, דבר אשר נאסר באיסור חמור ע"י רבותינו הבר"צ דפעה"ק ת"ו.

ועתה בעוה"ר עצמות הקדושות נעקרו ממקום מנוחתם ומושלכות בבזיון מחפיר כדומן על פני השדה, וממש בשעות אלו מתחולל החורבן בעיצומו כאשר בכל רגע נעקרים עוד ועוד קברות ישראל.

אוי מה היה לנו אשר כב' הידוע כמדקדק במצוות יסכים לדבר איום כזה שיש בו חילול ה' מסוף העולם ועד סופו וחילול כבוד הצדיק השוכן בסמוך וחילול קדושת ישראל.

הננו פונים בזעקת תחינה ובקשה אליך ולכל הנוגעים בדבר אשר הנכם הנושאים באחריות על הנעשה שם עתה, להפסיק תיכף ומיד הרס וחורבן נורא ואיום זה ולחוש לתוצאות האימות... ומי לא יהרד מסכנת פגיעה זו אשר ידוע מה שכתבו הקדמונים שהדבר יכול להביא ח"ו חרון אף נורא על הישוב כולו ה' ישמרנו, וכ"ש על העושה כן שמסכן עצמו בסכנה ממשית רחמנא לישובן, כנודע מדבריהם הקדושים.

כולנו תקוה שכב' ישיכיל להציל עצמו מבעוד מועד ויעצור בעד המשחית ויחזיר הכל לקדמותו.

ויקויים בנו מאמר הכתוב הקיצו ורננו שוכני עפר בביאת גוא"צ בב"א.

כ"ד החותמים בכאב ובחרדה על כבוד החיים והמתים.

י"א י"א י"א י"א

לדאבון לב / 1410

למנוח אשה קרוב

לדאבון לב למרות תחנוני הגה"צ שליט"א, הלה עומד במרדו

מכתב הרבנים שליט"א - ליום נוסף

בס"ד

אל כבוד הרה"ח ר' אברהם שמואל בערגער הי"ו

אחדשה"ט

הננו בזה בפניה דחופה אליך בדבר השטח שבבעלותכם, הנמצא סמוך לציוה"ק של רביז"ל בעיר אומן, ואשר מתכוננים אתם לערוך מעמד הנחת אבן הפינה ולקרוא המקום על שמו של האי צדיק וקדוש אשר מסר נפשו לקיום ולהפצת היהדות תחת מגפי שלטון הרשע הקומניסטי הגה"ק מריבניץ זיע"א.

מחובתינו להפנות את תשומת לבך, לענין אשר כבר נודע לכל, כי שטח בית החיים היהודי אשר לפני כמה שנים נתברר בבירור אחר בירור, כי הוא גדול בהרבה ממה שחשבו עד אז, ובשטחים רבים שנחשבו מחוץ לשטח ביה"ח, נתגלו קברים רבים, והמכשלה בפגיעה בקדושי ושוכני עפר היתה מרובה היי.

ועל של עתה באנו, אשר השטח אשר הנך עומד לבנות על גביו, עדיין לא נודע באם אף הוא חלק מביה"ח ובאם לאו, והדבר מחייב בדיקה יסודית ע"י מומחים, שחלילה לא יצא מכשול מתחיי, אשר מלבד האיסור החמור לפגוע אפילו בחגירת ציפורן מקום מנוחת הנפטרים, הדבר מהווה סכנה נוראה לישוב כולו ל"ע, כידוע וכמובא בספה"ק.

לזאת עליך לדאוג שכל העבודות בשטח ייעשו כדת של תורה ללא שום פקפוק, ולא להמשיך ולבצע שום פעולה בשטח, כי אם ע"פ הוראות אגודת "אתרא קדישא" המתמחים בתחום זה, מזה עשרות בשנים, ואשר כל גדולי הדורות סמכו ידיהם עליהם. וכבר הבטיח הקב"ה "אין אדם שומע לי ומפסיד" (מד"ר דברים, ד, ה).

ובזכות הזהירות בכבודם של ישיני עפר והקדושים אשר בארץ המתה, וזכות השמירה על כבודו של רביה"ק זיע"א שאיווה למושב מנוחתו ביניהם, תזכה לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיך, מתוך אושר ועושר, בריות גופא ונהורא מעליא, בני חיי אריכי ומזוני רוויחי, אך טוב וחסד כל הימים, ובפעולתיך בדרך הישר והטוב תזכה בס"ד לרומם קרן התורה והיראה ולהרבות גבולי הקדושה והטהרה בישראל.

וע"ז באעה"ח לגודל נחיצות ודחיפות הענין, ערב חג השבועות תשע"ט לפ"ק

י"ח אב תשע"ט

לפיכך / 14/10

עזרת אלה קמח

היום נכונים פרטים יבואו אי"ה

מה בין...?

בית החיים שבהר הזיתים
לבית החיים של רביז"ל באומן

לא רק

כאשר אינם בני ברית יניפו גרזנים... על מצבות **בהר הזיתים** או בכל מקום אחר ברחבי תבל, או אפילו רק ירססו אותם בצבע, נזעק מקירות לבנו: הרף!

אלא

גם כשבני ברית 'חרדים', מניפים גרזנים על... קברים וגולגלות **בבית הקברות של רביז"ל** בעיר אומן, כשאז החילול שם שמים הוא פי כמה וכמה, בודאי שנזעק בקול גדול ולא יסף: הרף!

הכונו למעמד האדיר באומן

עמו נוכל לגשת ליום הדין ולבקש בזכותם של 'אוהביך שוכני עפר'

לשנה טובה ומתוקה!

השתלשלות

העניינים

הגילוי המחריד

השוואה שמתחוללת בעיר אומן

המציאות העגומה באזור הדרומי שבשטח ביה"ח של רביז'ל

סימון של בית החיים על המשבצת הזו הנ"ל, שבין בילינסקי / פושקינא / פירוסקא. כמו"כ כך ניסו לברר אצל מעט היהודים הזקנים שנותרו במקום.

מכל הנ"ל, רווחה הדעה כי הרחובות התוחמים את בית הקברות, הם בילינסקי מדרום, פושקינא ממזרח, פירוסקא מצפון והנחל ממערב.

לאור זאת צבעו בפס צהוב את כל גבולות בית החיים על גבי הכבישים, כדי שהכהנים יזהרו שלא להכנס לשטחו.

בשנת תשס"ד, כאשר ר' אלימלך שוחט גילה את צילומי האויר ועוד מפות עתיקות התברר על שטח מסויים בצד צפון כי גם הוא נכלל בתוככי בית החיים, ומאז נצבע גם החלק ההוא, כאסור לכהנים.

גם רחוב בילינסקי עצמו הסמוך לציפון הקדוש מצד דרום נחלק לשנים באורכו ע"י הסימון הזהוב, כאשר הכהנים הולכים רק בחלק הדרומי של הרחוב בצמוד לשורת הבתים שם, ומשם מתחיל גרם המדרגות העולה לגשר הכהנים המוביל לחלק הכיפין ע"ג כיפין הסמוך לציפון ק.

בשנים הראשונות מאז התחילו להגיע לאומן היו הכהנים הולכים בכל שטחו של רחוב בילינסקי ומשם היו המדרגות המוליכות לחלק הכיפין, אך לאחר הגילויים של שנת תשס"ד הרחיקו את הכהנים ממרכז הרחוב אל צדו השמאלי, וכפי שנתברר עיקר סיבת הדבר היתה כדי להרחיק את הכהנים מכל חשש של קירבה לקברי ישראל, וגם מתוך הרחקה של ד' אמות מקצה הקברים, מאחר שאין שום גדר המפריד בין שטח בית החיים

גילו של בית החיים העתיק

בית החיים העתיק באומן כבר קיים לפחות 400-350 שנה, מאז התייסדות היישוב היהודי בעיר. לפני מאתיים וחמישים שנה - בשנת תקכ"ח - נטבחו בעיר אומן שלושים אלף קדושים ע"י הצורך גאנטע ימ"ש וההיידמאקים, והם נקברו בקבר אחים ענק שנחצב בטבורו של בית החיים העתיק.

42 שנה לאחר הטבח הנורא - בשנת תקע"א, בעת שהרה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע הסתלק לעולמו, כבר היה בית החיים מלא על גדותיו ולא נשאר בו מקום לקבורה, ורק בהשתדלות הירש בער הידוע, אישרו השלטונות לקבור את רבינו כרצונו סמוך לשני הגבעות שניסו את קברי האחים.

גבולות בית החיים שהיו ידועות עד היום

מאחר ותקופה מסוימת, לא גרו יהודים באומן, ובפרט אחרי שהמקום היה תחת בעלות רוסיה הקומוניסטית, והם הרסו חלקים גדולים מבית החיים, ובנו על גביו בניינים, הלכו ונטשטשו גבולות בית החיים, ובפרט שלא נותרו מצבות (אם בכלל היו). כך הגיע המצב שלא היה ניתן לקבוע במדויק את גבולות בית החיים.

ואכן, עם התחדשות קיבוץ החסידים באומן בשנות התש"ן, וחסיד ברסלב החלו לנהור לקברו של הרה"ק מברסלב זיע"א, נעשו נסיונות לקבוע את גבולות בית החיים, ע"פ מה שניתן היה להבין ממפות עתיקות מאז שנת תר"ד וכן בצילומי אויר משנות הכיבוש הנאצי. במפה של שנת תרל"ב אף מופיע

המקרה השני התרחש מיד כאשר התחילו לנסוע לאומן, כאשר הרב ישראל מאיר גבאי חפר את המקוה ממול הציזה"ק, ושמועה עיקשת מספרת כי נמצאו שם עצמות רבות ובתוכם גם גולגולות שלימות רח"ל. אין באמתחתינו עדות ברורה, אך כפי השמועה גם אז נקברו העצמות כדין.

המציאות טופחת על פנינו

אולם בחורף תשע"ו, טפחה המציאות על פנינו. היה זה כאשר שטחים נרחבים נחפרו בתוך השטח הנמצא מדרום לרח' בילינסקי, החל מככר פושקינא בצד ימין לרחוב היורד לכיוון נהר התשליך, וכלה בצד הימני בהמשכו של רח' בילינסקי לאחור שהוא מתעקל שמאלה לצד חניית האוטובוסים של קיבוץ ראש השנה, כל המשבצת הזאת, דהיינו רח' בילינסקי מצפון ומערב, רח' פושקינא (מס' 66-50) ממזרח וחניית האוטובוסים מדרום (מול מתחם האהלים) - כל גוש זה התברר כי הוא מלא וגדוש בקברי ישראל קדושים ללא שום ספק וכפי שיטבאר בהמשך.

מתברר איפה כי מדובר בחלק מבית החיים העתיק שמסיבות שונות נשכח לפני מאות שנים, ואף אולי יתכן כי כבר בזמן רבינו כבר לא ידעו מאותו חלק של בית החיים, ואף יתכן כי הדבר אירע בתקופת הצרות של שנת תקכ"ח כאשר כל תושבי אומן היהודיים נהרגו עד האחרון שבהם, ונשארו פליטים יחידים רק רבי דוד חזן וחבורתו. מדובר איפוא בחורבן הקהילה היהודית במקום, ויתכן כי בתקופה זו נשכח החלק הזה, ובאו גוים בנחלתך כאשר הם בנו שם בתים וחצרות אשר כפי עדות זקני אומן בשנים שעברו, היו בשטח הזה דירות מגורים קטנות של הגויים, אך הקברים ששכנו שם לא נפגעו כי בניית בתים קטנים אינה מצריכה חפירה

לשטח הרחוב (הגדר הקיים נמצא פנימה יותר).

השטח שנמצאו בו קברים

מאיך גיסא, לגבי השטח שנמצא מדרום לרחוב בילינסקי עד לרחבת חניית האוטובוסים מול מתחם האהלים, לא התעוררו סימני שאלה ולא היה סיבה לחשוש כי אזור זה הוא חלק מבית הקברות. נראה כי לפחות בתקופה שלפני כמאה שנה לא ידעו כלום על חשש לקברים במקום זה, ויש ע"ז עדויות מזקני אומן, שבמקום היו בתים קטנים וחצרות של גויים, וכן יש עדות שהכהנים היו עומדים שם להתפלל על הציזה"ק של מוהר"ן מרחוק כדי שלא להכנס לשטח בית החיים לפי מה שהיה ידוע אז.

גם הרה"ח ר' מיכל דורפמן זצ"ל שהתגורר באומן עשרות שנים לפני מלחמת העולם השנייה, וכן היה אורח קבוע במקום במשך כל השנים שלאחר מכן, הוא עצמו קנה את אחד מהשטחים במקום זה, וכמובן שלא עלתה בדעתו כי בית הקברות משתרע לכיוון זה.

במשך השנים עד לפרשה הנוכחית, ידוע על לפחות 2 מקרים של הימצאות עצמות אדם בשטח הדרומי מרח' בילינסקי ודרומה. האחד היה לפני שנים ספורות כאשר הרב בזל בנה מתחם של אכסניה וחדר אוכל מול הציון הקדוש מתחת להכנסת אורחים של הרב גבאי, ובעת הבניה והחפירה נמצאו שם הרבה עצמות אדם. אין בידינו תיעוד של העצמות, אך הן לוקטו ונקברו כדין, כך לדברי אלו שעסקו שם. כמובן שהדבר עורר חשש שמא יש טעות בגבולות בית החיים, אולם לאחר עיון נוסף במפות שנמצאו אז, היתה הנטיה לחשוב שאולי מדובר בשפכי אדמת קודש מבניית הבתים הידועים בשטח בית החיים שנבנו ע"י הקומוניסטים (וראה להלן אודות העדות לגבי שפך האדמה).

החפירות שנעשו במקום במשך השנים האחרונות, גם בחפירות שכבר בוצעו לפני כשש או שבע שנים, כולם ללא יוצא מן הכלל רואים בתוך החפירה קברי ישראל חתוכים, חלקם לרוחב וחלקם לאורך או באלכסון רח"ל, בחלק מהם בולטים עצמות יד או רגל, חצי גולגולת ואצבעות וכדו', ממש נורא ואיום.

קברי ישראל וודאים

היו שניסו לטעון שמא מדובר בקברי עכו"ם, ואם כן אולי יש צד להקל, ובפרט שמדובר לאחר מעשה. אך בבדיקות שנעשו בשטח, הוברר למעלה מכל ספק, שמדובר בקברי ישראל לכל דבר וענין, וזאת מכמה סיבות:

א. השטח נמצא בהמשך רציף לבית הקברות היהודי הידוע מאז ומקדם, ואין שום סיבה לומר שהקברים שנמצאו אינם שייכים לאותו בית קברות.

ב. הקברים חצובים בעומק רב, המתאים לעדותם של זקני אומן, הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר והרה"ח ר' מיכל דורפמן זצ"ל שהעידו שהמנהג היה לחפור הקברים בעומק של קומת אדם, ואכן הקברים שנמצאו רואים שהקברנים טרחו להעמיק את הקבר למעלה משני מטר עד לשכבת הסיד הלבנה וגם בתוכה חפרו כשלושים ס"מ, כדי שהנפטר יהיה מונח בתוך אדמת הסיד הממחרת לעל את הבשר כמפורש במשנה (וכמובן שהעכו"ם לא הקפידו לחפור קבריהם עמוק כל כך).

ג. אורך הקברים הוא כשני מטר באופן שיהיה מספיק מקום מכובד להטמנת הנפטר כמנהג ישראל, ובמקום אחד רואים שהקבר היה קצת קצר מדי, ולכן חצבו בתוכו כלפי דרום להאריך אותו כדי שיהיה מקום מרווח לרגלי המת (גם בזה פשוט שהגויים אינם מקפידים על כך, וכפי שמפורש בהלכה בענין

לעומק הקרקע ובפרט בשיטת הביסוס) דהיינו בניה מעל הקרקע בלבד ללא יסודות בעומק הקרקע) שהיתה אז נהוגה במחוזות אלו.

האסון שהתגלה

באמצע חודש אייר תשע"ו ירד גשם חזק במיוחד באומן. הגשם הצטבר בבור הענק שנחפר לצורך בניית פרוייקט מול הקלויז החדש, וכאשר המים לא מצאו מוצא, התמוטט חלק מהבור והמים עם הבוץ והאבנים נשטפו במורד ההר דרך חצרות הבתים, כשהם מעורבים בהמון עצמות אדם כולל גולגולות מרוסקות רחמנא ליצלן.

אחד מהמסתופפים בציון הקדוש שעבר במקום, נחרד בראותו גולגולת מרוסקת מול עיניו. בפחד וזעזוע נטל את הגולגולת ורץ עמה אל תוככי הציון הקדוש כשהוא זועק על הזוועה שראו עיניו.

מיד יצאו לרחוב אברכים יראי שמים ובדמעות בעיניהם לקטו שקים מלאים מהעצמות הקדושות שהתגוללו ברחוב בלינסקי רח"ל. בד בבד הזעיקו מיידית את אגודת "אתרא קדישא" לדעת את המעשה אשר יעשו עם העצמות, ובעיקר לחקור ולידע מהיכן הגיעו כל כך הרבה עצמות במקום שלא היה ידוע עד היום שהוא חלק מבית הקברות.

מומחי אתרא קדישא הובהלו לשטח, ובעיניהם המנוסות הבחינו מיד שלא מדובר בשפך אדמה גרידא, כך גם לא באדמת סחף שהגיעה ממקום אחר, כי אם מדובר בקברים שלמים החצובים בהר, ששואה נוראה התרגשה עליהם אחרי שהם נחפרו עד היסוד ועצמותיהם הושלכו במזבלה העירונית המיועדת לפסולת בניה רח"ל.

לאחר בדיקות מעמיקות התבררה הקטסטרופה הנוראה כאשר לאורך כל

הראשון, וכפי החוו"ד של המומחה שניביא להלן, שגולגולת אינה יכולה לשרוד בשלימותה לאחר שהיא נעקרת ממקומה. (ד) והוא העיקר: לדאבוננו עיננו ראו ולא זה, קברים שלמים עם כל סימני הקבורה חצובים בתוך אדמת הסיד הקשה, כולל שיריים של ארונות עץ בצדדי הקבר, ואין שום צד ואפשרות לומר שכל זה נעקר ממקום אחר והובא ע"י הטרקטורים, כשהכל מסודר כל כך יפה רח"ל...

המסקנה המתבקשת

לאור זאת אין מנוס, כי אם לקבוע בוודאות גמורה, כי כל הגוש שמרח' בילינסקי כלפי דרום, לכיוון חניית האוטובוסים בימי ראש השנה, הוא המשך בלתי נפרד של בית החיים העתיק בו נקבר הרה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א.

כמו כן התברר כעת למפרע, שגם השמועה העיקשת אודות העצמות שנמצאו בשטח המקוה שבנה הרב גבאי וכן בשטח הסמוך של הרב בזל - כל אלו לא היו שפך של עצמות או אדמת סחף שהגיעה ממקור אחר, כי אם בקברים שנחפרו מחוסר ידיעה. אחד מהמומחים במקום ששמע כי נמצאו גולגולות שלימות חיווה דעתו, כי במצב שכזה ברור שמדובר בקברים במקומם המקורי ולא יתכן שמדובר בשפך של אדמה ממקום אחר, כי גולגולת המת היא העצם החלשה ביותר וכאשר מזיזים אותה ממקומה מיד היא מתרסקת לחתיכות (וכאשר ראינו בעינינו כעת בגוש של בית החיים הדרומי הלזה. הגולגולת השלימה שנמצאה בכביש לאחר סחף הגשם כנ"ל, היה מקרה יוצא דופן, שעורר פליאה רבתי אצל המומחים). בימים כתיקונם, היו היזמים ובעלי השטחים, שנוכחו לראות שתקלה נוראה יצאה מתחת ידיהם, היו ממהרים לתקן - עד כמה שאפשר

"ראשו בין ברכיו".

ד. כאשר ישנם קברים סמוכים אחד לשני, רואים שהקברנים הקפידו על ההרחקה המבוארת בשו"ע, ויש יותר ממרחק אמה בין קבר לקבר.

ה. כל הקברים חצובים בכיוון אחד, כמו כל קברי ישראל באירופה, כאשר הרגלים מכוונות לעבר ארץ ישראל (וכפי המנהג גם בארץ ישראל שכל הקברים מכוונים לכיוון ירושלים, ובתוך ירושלים הקברים מכוונים למקום המקדש כידוע). גם במקומות שיש מדרון חזק רואים שהקברים שומרים על אותו כיוון, לכיון דרום, דהיינו לכיון ארץ ישראל.

אולי מדובר בשפך אדמה המגיע מהחלק שהיה ידוע עד כה?

ישנם שמועות אומרות כי לפני כארבעים שנה בעת שבנו את הבניינים הגדולים על השטח הידוע של ביה"ח רח"ל, שפכו את האדמה שהוציאו משם בשטח המדובר. ולאור זאת חשבו כל השנים כי כל העצמות הנמצאות במתחם זה, הוא מאותו עפר שהוצא משטח בית החיים הנמצא בצד צפון. אולם לאחר בירור במציאות הדברים בשטח, אין כל שחר לדברים אלו:

(א) בעת בניית הבניינים הגדולים הנ"ל, כבר היה כל הגוש המדובר, מלא בדירות וחצרות פרטיות של הגויים, ואין שום צד לומר שהטרקטורים או המשאיות רוקנו את פסולת הבניה לתוך חצרות או שטחים פרטיים של אנשים הגרים במקום.

(ב) חלק גדול מהעצמות והקברים שנמצאו עתה, הניס מתחת לבתים עצמם, והרי לא יתכן כלל כי פסולת הבניה התגלגלה מעצמה מתחת לבתים שכבר היו בנויים באותה עת.

(ג) עצם הדבר שמצאו גולגולות שלימות, מוכיח כאלף עדים כי הם נמצאו במקומם

- את אשר עיוותו, ומבקשים תיקון לחטא נורא זה שנעשה בשגגה. אך לא, זה לא קרה, אותם יזמים לא הסתפקו במציאות המחרידה שהתגלתה לעין כל, ודרשו במפגיע, שהם מעוניינים דווקא בפסק הביד"צ וכל אשר יורו, יעשו. ואכן לבקשתם התקיים דיון בביד"צ, שמפאת חומרת הדברים, היה בהרכב מלא, כאשר כל היזמים, בעלי השטחים, וכן העסקנים העוסקים במלאכת הקודש וכו', הוזמנו כולם לדיון, ואחר מו"מ ארוך ודרישה וחקירה, ושמיעת כל הטענות של היזמים ובאי כוחם, פסקו הביד"צ נחרצות כי מדובר בבית קברות יהודי לכל דבר וענין, ולכן א' יש להפסיק מיידית את החפירות. ב' להחזיר את העפר שהוצא משם. ג' המקום אסור בהנאה.

* * *

לדאבונו ממשיכה השוואה הנוראה

הכל היו בטוחים, שאחרי הפסק הברור והחד משמע, הסתיימה הפרשה. אך עד מהרה התברר, שהיא רק החלה. היזמים לא עשו כפי שהורו להם הביד"צ, ולא החזירו את העפר למקומו. אך בכך לא די, הם אף לא הניחו לעסקנים, שלקחו על עצמם את המשימה הכבידה, ודחו אותם בטענות סרק ותירוצי הבל. אך גם בכך לא הסתפקו, ובתחילת שנה זו (בחודש חשון תשע"ט), העלה שוב אחד היזמים טרקטורים על השטח שבבעלותו, והחל שוב בעבודות חפירה ובנייה רח"ל. אם לא היה די בפשע הקודם בו נעקרו המוני קברים ממקום מנוחתם, הרי שעתה הוסיף הלה חטא על פשע, ועקר עוד שורות של קברים בשאט נפש, כאשר הפעם כבר אינו יכול לבוא בטענה המגוחכת של 'אי ידיעה', 'שוגג' וכו', כפי שטען בעת שהתגלה

לראשונה הפשע והיקפו. בהיוודע הדבר, נחרדה היהדות הנאמנה לשמוע כי הלה ככלב שב אל קיאו, והוחל בפעולות נמרצות לעצור בעד המשחית. מכל רחבי העולם הגיעו פניות לאותו יום, שיחוס על הנפטרים הקדושים, ועל החיים, על עצמו ועל כלל ישראל, ויעצור את הרס האזכורי בבית הקברות העתיק.

זקני מנהיגי ברסלב שליט"א, שלחו להנ"ל מכתב בהול בו הם זועקים ומתחננים לעצור את ההרס, אך לדאבונו לב, הלה החליט לאטום אזנו משמוע, וכדי שלא יטרידהו, ברח לו לאי שם במדינה רחוקה על מנת שלא ישיגהו איש, וביני לבני הורה לקבלנים להמשיך ולעבוד במלא הקצב, כשלא אחת עבדו גם בשעות הלילה!

על מנת לטהר את השרץ, החלו שוב במסע שקרים עדכני וחדשני:

א) שפסק הביד"צ (מיום ב' סיון תשע"ו), היה "עד שיבורר", והיות ועד עתה לא ביררו, ממילא פג תוקפו של האיסור...

ב) שאכן פסקו הביד"צ שהשטח אסור בהנאה, אולם הפסק בכלל לא היה על שטח זה...

ג) אכן פסקו הביד"צ על שטח זה, אבל הם אינם חופרים כלל, רק בונים ע"ג החפירות שבין כה וכה כבר נחפרו מלפני שנה ומלפני שלוש שנים...

משכך, חזרו שוב הביד"צ לפרסם (ביום ט"ו מרחשון תשע"ט) כי "האיסור בתוקפו ללא שום שינוי, וחלילה לעבור עליו".

קררה לאחרים

בחודשים האחרונים מגיעים עוד ועוד שמועות מחרידות, שיזמים נוספים המחזיקים בשטחים שבתוככי בית החיים באזור רח' בלינסקי, בראותם שהפורץ הראשון עומד במרדו ובעזות מצח ממשיך

שאפשר למחות ולא מיחה... נתפש" ח"ו,
וע"כ עלינו נפלה חובת השעה להקים קול
זעקה ומחאה אדירה ולעצור בעד המשחית
מלחלל, וה' הטוב יעזור בעדינו.

המתים קונים מקומם לעולם

ובנוגע למיזמי הבניה בשטח, הרי נפסק
בשו"ע שמת קונה מקומו לעולם, ובפרט
שכפי הנראה שלמו המתים ו/או קרוביהם
במיטב כספם לקנות לעצמם חלקת קבורה,
כך שקנו מקומם בקנין עולם, וההשתמשות
במקום מנוחתם הינו גזל נחלת המתים. זאת
מלבד קדושת בית החיים שאינו נפקע גם
לאחר שרח"ל הוציאו את המתים ממקומם,
וכפי שמבאר מרן בעל המנחת יצחק (ח"ט
קכ"א) בארוכה.

זאת ועוד, ללא ספק גם אחרי שבעוה"ר
עקרו חלק מהקברים, עדיין קיימים בגוש זה
מאות רבות של קברים בשלימותם שלא
נחפרו ולא נפגעו כלל, והחובה מוטלת על
כולנו לעמוד על המשמר שחלילה לא יעקרו
עוד קברים.

טומאת כהנים

כמו כן לגבי טומאת כהנים, אין ספק כי נפל
פיתא בבירא, וכל החזקת טהרה שהיה עד
היום באיזור רח' בילינסקי נפל והתמוטט,
לאחר שהתוודע כי שטח בית החיים ממשיך
לצד דרום. אמנם ידוע ללא עוררין כי זה
כמאות שנים שכהנים הלכו ברחוב זה, ויש
על כך עדויות נאמנות ביותר, אך היות וברור
כי כל הכהנים הללו לא ידעו מההמשך של
בית החיים, עם כל הצער שבדבר, ההיתר
נבע מחוסר ידיעה מוחלט, וברור שמעתה
כשהדבר נתברר ללא ספק, החובה מוטלת
על הכהנים להזהר בקדושתם.

בשולי ענין זה יש להוסיף, כי עיקר הבעיה
והמכשול הוא לגבי הקברים שנחפרו רח"ל

לחלל את ביה"ח של רביז"ל, החליטו אף הם
לקפוץ לתוך יורה רותחת, שכבר נתקררה
קמעא, והחלו אף הם לחלל באכזריות
מחרידה את בית החיים ולחפור בו, תוך כדי
שהם עוקרים בזדון קברי ישראל, על אף
שכבר נודע להם היטב דבר האיסור ואף
הוזהרו על כך, ולמרות שהעוסקים במלאכת
הקודש פנו אליהם בתחינה ובקשה בשליחות
הרבנים הגאווה"צ זקני ומנהיגי ברסלב
שליט"א, שיפסיקו מיידית לחלל את בית
החיים הק', מתחמקים בשקרים וכזבים,
וממשיכים לעשות בשטחים אלו כבתוך
שלהם, כשזעקתם האילמת של הנפטרים
הקבורים שם, זועקים ומתחננים אלינו:
הצילונו מידי רודפינו, וגוזלי נחלתנו!

מה ניתן ומה חובה לעשות כעת?

דבר אחד אין כל ספק, וכל בר ישראל שרגש
יהודי שוכן בקרבו יודע, כי הדבר הראשון
שמחוייבים לעשות, הוא להחזיר את מתי
ישראל למקומם, ובפרט כשעצמות רבות
שהוצאו ממקום מנוחתם עדיין נמצאים
במקום בזיון וחרפה במזבלה העירונית מקום
שפך פסולת בניה, והם נתונות למרמס רח"ל,
לכן בוודאי צריך לקחת את כל אדמת הקודש
ולקברם במקומם הראוי, המקום שממנו הם
נעקרו.

חובת מחאה -

שלא יתפס באותו עוון

עשרות רבות של רבנים ודיינים שיצאו עם
מכתבים חריפים בעניין החילול הנוראי
המתחולל לעינינו בכל פעם הם אף מוסיפים
מתריעים ומעוררים על חובת המחאה
"ומחוייב כל איש מישראל להרעיש עולם
ומלואו ולהרים קל זעקה ומחאה נגד כל מחלל
באשר הוא" (קו"ק 'דעת תורה' טבת תשע"ט)
וכדאיתא בגמ' שבת והובא להלכה "כל מי

ממקום קברם, הוא כותב: "כל בני העיר גורמים, דאי" בש"ס (יבמות סג.) דבעון חיי חטטי שכבי, א"כ כל בני העיר גורמים לבזיון המתים ולכן חייבים להתענות ולכן לפענ"ד ראוי לגזור להתענות בה"ב ובתענית ב' הראשון יחמירו כמו בט"ב ובשני תעניתם האחרים יכולים להקל קצת וגם ינדרו צדקה עבור נשמתם וילכו על ביה"ק ראשי וטובי העיר ות"ח לבקש מהם מחילה וירחמו מן השמים ויהפוך למידת הרחמים וכו'". ונקוה שזקני וחסובי אנ"ש יעוררו את הקהל בענינים אלו.

והשי"ת יעזור שבזכות שנמלא את חובתינו להחזיר את הכבוד למתי ישראל, ולבקש מהם מחילה כדת וכדין, נזכה שהשי"ת יחוס וירחם עלינו שלא יארע לנו שום נזק וצער ח"ו, ואדרבה כאשר יראו בשמים כי עומדים בנסיון קשה ומוותרים על רכוש רב למען שוכני עפר, בוודאי שישפיעו משמים שפע ועשירות גדולה פי כמה וכמה. ובמהרה נזכה שיקיצו וירננו שוכני עפר בביאת מ"צ והתגלות אור הצדיק בב"א.

והושלכו, וכן לגבי ההשתמשות בשטח בית החיים העתיק, אך ענין הכהנים כבר בא על תיקונו ב"ה לאחר שיהודים יקרים מסרו נפשם ותיקנו דרך מהודרת לכהנים בכיפין ע"ג כיפין, המתחלת בככר פושקינא וממשיכה לכל אורך רח' בילינסקי עד רחבת האוטובוסים. באופן שהכהנים יכולים לזכות להגיע לציון רביה"ק ללא שום חשש וספק של הליכה בשטח בית החיים.

בקשת מחילה והתעוררות לתשובה

לקראת סיום הדברים נקרא בקול גדול לאחינו בני ישראל הקרובים אל החלל, הלא הם אנשי שלומינו חסידי ברסלב הנוסעים לאומן במשך כל השנה ובפרט לראש השנה, לאחר שנפגעו כל כך הרבה קברי ישראל, עלינו לזעוק ולהריע ולשוב בתשובה ולבקש מחילה מכל אותם נפטרים שנחרדו ממקום מנוחתם. וכמבואר בשו"ת דברי חיים (יור"ד קל"ז), כאשר לאחר שאירע בזמנו שבשוגג התגלגלו עצמות של נפטרים תינוקות

תחינה שלא יחטטו בבית הקברות

מהגאון המכונן רבי חיים פאלאנזי זצ"ל

נדפס בספרו רפואה וחיים. ירושלים תרס"ח. פרק ב' סעי' ג'

רבון העוקמים ואדוני האדונים חוס ורחם על קבוד הצדיקים וצדקניות ותינוקות של בית דין הנקברים כאן שלא ידמו ידי גוים [זדים] עליהם לא משבצת קבורתם ולא כבנון קבורתם כלל אפילו גידת צפון ושלא לעשות להם שום באזי פלל וכל גנותן יד עליהם דרך באזי או לקלקל מקום קבורתם אותה יד תקצץ

ידעו כל תוים משפט וי ונתקדש שמך על ישראל עמד ואנחנו מקשיים מצדיקים וחסידים וצדקניות וחסידות הטמונים בבית הקברות הזה שיעתירו לפני כסא הקבוד לשפר אויבים ולתקניע זדים משל שמך בית ישראל יעלו חסידים כבוד ורגנו על משפכותם. ותן וי להם ומצאן מנוחה נכונה, פרנס טהרם רחמים צדקתך תמיד נמלט:

אנא וי התפלא רחמים על החיים ועל המתים למען לא ישלטו ידי גוים [זדים] עליהם ועלנו ונהיה שקטים ושאננים לעבודתך ולך אתך וקדם לנו מה שהבטחתנו יחיי מתיד נבלתי יקומון וקיצו ורגנו שכני עפר פי טל אורות סלך וארץ קפאים מפיל. ותהיה נקמה זאת שנת שובע שנת רפואה שלמה לכל חולי עמד ישראל והבריאים משמך ישראל תתמיד בריאותם שלא יחלו ושלא יפול אסקרה פתינוקות ולא שום חולי וכותם תהא למגן וצנה פעדנו ובעד כל ישראל אחינו ריזום חינון שזמר תזמך מצייל ישר פודה שמע תפלתנו ותפלת עמך ישראל ברחמים אמן בן יהי רצון:

יחי לרצון אמרי פי ותגיון לבי לטנה וי צדי וגאלי:

* החוספות הם בסוגריים מרובעות [ ]

עדויות

שלוחי הרבנים

זעקה מציון

מאת המשפיע הדגול

הגה"ח רבי אפרים נחמן אנשין שליט"א
 שנתמנה בשליחות גדולי וזקני אנ"ש
 לבדוק את העניין ואף העיד בביד"ץ

קריאה וזעקת כאב מציון לאנ"ש חסידי ברסלב שנמסרה בטלפון
 לקראת העצרת בארה"ב שהתקיימה ב"ז כסלו תשע"ט

הוא חוטא ומחטיא את הרבים ועתיד ליתן את הדין!

בעניין המתחולל באומן: הנה כעת מדובר בשטח שבו ביקרתי יחד עם חשוכים מאנ"ש, לפני שנתיים ומחצה, ראיתי את המקום ובלי שום ספק נמצאים שם קברים, ראינו את הנפטרים המחוללים וראינו קברים שנחפרו למחצה. ולדאבוננו הגדול גם אחר שיצא איסור גמור מהבד"ץ לבנות במקום הם חופרים ומחללים עצמות קדושים.

החוב נופל על חסידי ברסלב שלא ישתקו, וירעידו את העולם נוכח המעשים הנוראים, אולי יחוס אולי ירחם, שלב האבן יתרכך קצת, כי הדבר נעשה ע"י יהודים המכונים שומרי תורה ומצוות, ועוד קוראים לעצמם ברסלב'ר חסידים.

אותו אחד שמבצע את הפשע עתיד ליתן את הדין, הוא חוטא ומחטיא את הרבים, כבר באים בעקבותיו גם אחרים באומן המחקים את מעשיו, אמנם הם עמי-הארץ או סתם ריקים ופוחזים, וחופרים ככל העולה על רוחם ופוגעים בקברים בלי שום אחריות.

הרעש שעושים בוודאי מועיל הרבה

וב"ה שעסקנים בארה"ב קיבלו על עצמם לעורר את הציבור בעניין, ועורכים עצרת לאנשי שלומנו שיידעו מהמתרחש שם, בוודאי הוא לא רק מצוה אלא חובה שמוטלת על כל אחד לעשות כל מה שביכולתו. וע"י שעושים רעש על כך זה בוודאי מועיל הרבה.

הקב"ה יעזרנו שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו, ונזכה שיתגלה כבוד שמים בזכות רבינו הקדוש, בלי שום פרץ ויוצאת, ונשמע ונתבשר בשורות טובות ישועות ונחמות ולגאולה שלימה בב"א.

עדות נאמנה

דברים כהווייתן - השתלשלות העניינים בעדות מכלי ראשון וזעקת האמונה המחוללת כפי שנשמעה בכאב רב מפי המשפיע הדגול

הגה"ח רבי אברהם יצחק כרמל שליט"א

שנמנה בשליחות גדולי וזקני אנ"ש לבדוק את העניין

הדברים הועברו בשידור חי בשעת עצרת הזעקה ומחאה האדירה

משלחת אנ"ש מארה"ק לאומן

היה זה בחודש אייר תשע"ו, נסענו לאומן משלחת שלושה מאנ"ש. הגה"ח רבי אפרים נחמן אנשין בשליחותו של הגה"צ רבי משה קרמר, הגה"ח רבי שאול סירוטה בשליחות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטר, ואנוכי. אלינו התלווה גם האברך הרה"ח רבי שמואל מאיר חשין שליט"א, שמתמצא ופעל רבות בהיסטוריה של המקום. כך הגענו לבדוק את המקום המדובר.

הסיפור התחיל כאשר מקודם באו גשמים עזים על עיר אומן, ממש מבול, ולפתע התמלא הרחוב כולו בעצמות ידיים רגליים וגולגולות, ואחד שנוכח במקום וראה את הזוועה תפס גולגולת ונכנס לציון בקול זעקה גדולה ומרה: ראו את המתחולל בסמיכות לציוה"ק, הציבור שהיה שם הזדעזע מהשואה שנגלה לעיניו, אפי' הקירות זעקו איך אפשר לחשוות במצב כזה? אך חשבו לעצמם שלכאורה זה הגיע ובה מהגשמים העזים שסחפו את העצמות מאיזה מקום. אבל אלה שמתמצאים מעט בכגון דא הבינו שזה לא מסתבר לפי כמות העצמות האדיר והנסיבות, לא! לא מסתבר שיהיה זה תוצאה מגשמים בלבד! חייבים לבדוק מה קורה כאן בשטח שממנו יצאו והתגלו העצמות!

הגענו למקום המדובר, כל המשלחת הנ"ל, ונכנסנו לתוך הבור שנחפר שם באותו שטח (שממנו נסחפו העצמות ע"י הגשמים), ואתאר כעת את מה שראו עיני ולא זר,

אין צריך להיות לא רב לא מורה הוראה ואף לא דיין ופוסק הלכה, כדי להבין את הדברים דלהלן, כפי שראיתי בעצמי ואף העדתי על כך בב"ד:

ראינו בית החיים לכל דבר!

ראינו על קיר הבור בבירור את מציאות הקבורה שנעשתה במקום. בחלק העליון של הקרקע ישנה שכבת עפר שניכר שנסחפה למקום במרוצת השנים, למטה ממנה - בשכבה היותר נמוכה נראה מה שמכונה בגמרא 'קרקע בתולה',

שהוא קרקע המקום בעצמו מאז ומעולם, ותחתיו ובתוכו נכרו קברים סדורים בעומק של קרוב ל-2 מטר, עד שהגיעו לאבן סיד, ושם בסיד הניחו את הנפטרים.

דבר זה שמעתי מפי הרב החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל, שסיפר כי באומן היו קוברים את הנפטרים בעומק של קומת אדם, מה שלא נהוג במקומות אחרים לקבור עמוק כ"כ. זה היה המנהג עד לפני שבעים שמונים שנה שחפרו בעומק וזאת כי רצונם היה שהקברים יהיו עמוקים ויגיעו לאבן סיד ובתוכו קברו את הנפטר.

קבר אחד ראינו שעוד נותרו בו שיריים מארון הקבורה, שכבר רובו בלה מרוב שנים, בקברים האחרים כבר לא נשאר הארון. ראינו שהקברים היו חצובים לכיוון ארץ ישראל, ובין קבר אחד למשנהו היה רווח, כפי שמוזכר בהלכה 'ששה טפחים', והיו רחוקים זה מזה לכל הפחות שישים ס"מ ואף יותר.

ואז ראינו את המראה המחריד שנתגלה בעקבות חפירות הבניה שנערכו שם, כאן נראתה חתיכת רגל שנכנסו בתוכה שרשי אילן, וכאן חתיכת ראש. היו חצובים קבר אחר קבר, עד שהיה ברור לעינינו שאין אלו סתם עצמות שהגיעו למקום, כי אם קברים מסודרים, שמקום חפירת הקבר יורד ונכנס עד לעומק אבן הסייד, ואחריו עוד קבר באותו אופן, ואחריו עוד אחד וכו', כסדר בית החיים לכל דבר.

הנפטר נחתך לארכו, אוי נעבאך נעבאך נעבאך!

המשכנו עוד לבדוק במורד ההר, היה שם בנין שנמצא אז באמצע בניה (כהיום כנראה מלון), ורבי שמואל מאיר זחל בתוך הבוץ והלכלוך ואף צילם את המתרחש בקרקע החפורה, ושוב, ראינו את אותו הדבר ממש, חפירות קברים הסדורים בזה אחר זה שפונים לארץ ישראל.

כיוצא בדבר ראינו על השטח שבצד השני, שפונה לרחוב בילינסקי, גם שם ניכר שהשכבה העליונה של בערך 50 – 70 ס"מ היא סחף של כל מיני עפר שהגיע לשם במשך השנים (כך למשל בזמן שהקומוניסטים בנו את הבניינים הגבוהים יתכן ופיזרו את כמויות העפר בסביבה), ובחלק התחתון שהוא ה'קרקע בתולה', ניכרו בורות קברים חפורים עד לשכבת אבן הסייד.

בשכבת האבן סיד, היכן שנקברו הנפטרים כאמור, ראינו מחזה מזעזע, נפטר שבחפירות הבניה נחתך לארכו באמצע הקבר רח"ל, עדיין ראו את ראשו את רגליו, ראו כי הוא שוכב כדרכו לכיוון ארץ ישראל ופניו למעלה, אוי נעבאך נעבאך נעבאך, מן הסתם הוא שוכב שם כבר מאות שנים, עד שנתחלל לדאבונו בצורה מחרידה שכזאת...

הספק וההכרעה לגבי השביל בין חלקי בית החיים

אלו הדברים אשר ראינו במו עינינו בשלוש זוויות ההר המדובר. קברים רבים נראו בבירור, לא אחד ולא שנים, כי אם בוודאות 10 – 15 קברים ברורים. אלא שעדיין היה לנו ספק מה עם השביל (רחוב בילינסקי בעצמו – שמפריד בין בית החיים הידוע, וזה שנתגלה). בדקו במפות שונות ומצאו כי בתמונה שצולמה ע"י הגרמנים עוד לפני המלחמה כבר נראה השביל הזה. אח"כ גילו במפה ישנה מאוד עוד מזמן רבינו הקדוש שכבר אז מופיע שביל זה.

על-פי-זה היה צד להתיר את השביל לכהנים, אבל היות שהשטח השני שנתגלה הוברר כי היה ממש בית החיים לכל דבר, עדיין נשאר הדבר בספק גדול, כי גם אם היה השביל במקום זה מעולמים, עדיין אי אפשר לדעת אם היה צד או רחב, ומה הם גבולותיו מתחתית ההר ועד למעלה ברחוב פושקינא. עם ספק זה פנו לבד"ץ שיכריעו בדבר (הבד"ץ אכן אסרו את המקום לכהנים עד לבירור גמור, ולאור זאת נבנה לכל אורך הרחוב שביל כיפין על גבי כיפין לכהנים).

מכל מקום, זה ברור בלי שום ספק כי מדובר בקברי ישראל ובבית החיים יהודי. את חוסר הידיעה על המקום עד היום, ניתן רק לשער שאחד גזירות ת"ח עשו שם הגויים את השביל בין שני חלקי בית החיים, וביקשו למחוק את עובדת היות החלק השני גם הוא בית הקברות כדי שיוכלו לבנות שם. לכך הוא הושמט מהמפות והגויים בנו עליו בתים – אם כי הבתים שנבנו שם היו בלי יסודות, ואפשר לראות באחד מהשטחים שהבית שבנוי נמצא בערך שנים שלושה מטר מעל מקום מנוחת הנפטרים.

איך שלא יהיה הרי באופן כללי המקום הוא בית החיים ישן מאוד, שהרי כבר בימי רבינו היה בית החיים מלא עד אפס מקום וכבר הפסיקו לקבור בו, ורק אודות לשדתלנותו של 'הירש בער' הושג רשיון לקבור את רבינו במקום האחרון שהיה שם, כידוע. נמצא שבבית החיים קבורים נפטרים מלפני שלוש או ארבע מאות שנים, עד שלדאבוננו נתחללו כעת כדומן ע"פ השדה.

נסינות ההסתרה החמורים שנחשפו!

הנה, בשעתו אמרו הללו בהצטדקות שלא ידעו מהקברים ושזה היה ב'שוגג גמור', ואולי זה מותר בהנאה מאחר והבית החיים כבר נחפר לגמרי, ואי אפשר לקנוס את השוגג.

ולמעשה, כהיום נתברר למפרע כי בזמן חפירת בית החיים הזה הביא אחד היזמים בכוונה תחילה מאות משאיות, שהוציאו את כמויות העצמות הגולגולות ועפר הקודש שבשטחו, אחר שנתחללו ונותצו ונשברו לחתיכות, והובילום

בכוונה לשטח מרוחק ונסתר באומן שקשה להגיע לשם, כשהכוונה ברורה להעלים כל זכר להימצאות קברים בשטחו. כך תכנן שיוכל לבנות שם בהשקט ובלא יודעים.

העצמות ועפר הקודש פוזרו בבזיון נורא ע"י היזם על-פני אותו שטח מרוחק, מבלי שראה צורך אפילו לקבור אותם, והעסקנים שפועלים בעניין כבר הוציאו עשרות אלפי דולר כדי לקבור אותם בקבורת ישראל. הנה כי כן מתברר שהחפירות בשטח התבצעו בידיעה תחילה לא בשוגג ולא באונס, בנסיגות הסתרה חמורים.

ומי מדבר על מה שמתרחש כעת, אחר פסק הבד"ק, שבימים אלו הוא ממשיך לחפור שם במזיד, ומי יכול להתיר דבר כזה? כשרואים בבירור איך שעוקרים קברי ישראל בידיים? איך יכול יהודי שנקרא שומר תורה ומצוות, שהולך עם זקן ופיאות, שעוד קורא לעצמו חסיד, איך מסוגל לחלל בית החיים כזה?

גזלת את נחלת המתים תחזיר אותה להם!

גזלת את נחלת המתים, שהיתה שלהם מאז קבורתם, תחזיר אותה להם! הרי זהו קניינם שקנו בכסף מלא! מה אתה מבקש לבנות את עסקיך ורווחיך על חשבונם?!

צריך להפריך את תירוציו ולהבהיר ברורות, זה לא נבנה לצורך קירוב ולא לכבוד רבינו, זה אפילו לא נחשב מצוה הבאה בעבירה, הרי המלון אם יבנה שם חלילה, אין מי שיסכים להכשיר אותו ולהשגיח בו, וידוע איך נראים הדברים במקומות אלו, בענייני צניעות וכשרות ועוד רח"ל, מדובר בעבירה הבאה בעבירה, יש מספיק אופנים לקרב אנשים אל רביה"ק, אבל בוודאי וודאי שלא באופן כזה.

הנשמע כזאת בישראל שיהודי שומר תורה ומצוות, גם מי שאינו ירא וחרד, יעקוד בית החיים מלפני ארבע מאות שנים כמו ידיו? הרי יהודי שיש לו אמונה בהשוארת נפש המת אינו מסוגל לעשות כזאת, יהודי שמאמין בה' יתברך, שמאמין בדברי השולחן ערוך, איך יכול לעולל כדבר הזה? הרי לא נשמע כזאת מעולם!

העמיד שומרים גברי אלימי לאיים באקדחים

אבל השקט והשאננות שבהם הדבר מתקבל, כאשר אנשים לא נרעדים ומזדעזעים מכך, זה יכול להתרחש רק משום שאין יראת אלוקים, אין מפחדים מהשי"ת! איך יכול להיות דבר שכזה? וכי אם היו טמונים שם בבית החיים אבותיו, או אפילו אחד מזקניו האם היה עושה את מה שעשה? האם היה מחפש היתר לעקור את קבריהם? ואם היה אי מי מתיר לו האם היה שומע

בקולו?! וכי אם מישהו יבוא ויתיר לחפור את הר הזיתים או הר המנוחות, האם יתקבל בכל העולם כולו דבר שכזה?

ועל אחת כמה וכמה כשהולך בכזו חוצפה ועזות נגד ה"בד"ץ שכבר פסקו לאסור את המקום, ועימם כל חשופי וזקני אנשי שלומנו אנשים יראים ושלמים. והוא מסובב את ה"בד"ץ בכחש ולא נענה להזמנתם להתייצב בדיונים, והעמיד שומרים גברי אלימי לאיים באקדחים ובכל מיני הפחדות על מי שמנסה לפעול בדבר, ושלא יוכלו להחזיר את העצמות למקום מנוחתם, איפה נשמע כדבר הזה?!

ואיך שותקים? איך מחשים ולא מפחדים? הרי זה איבוד כל האמונה בהשאת הנפש, הרי זה נגד אמונת ישראל האמתית! יהודי שמאמין שיעמוד לדין לאחר מאה ועשרים שנים איך יכול לעשות כדבר הזה? הרי מוהר"ת אמר: מי שאינו חושב שעוד ישכב עם הרגליים לדלת לא כתבתי את ספרי עבורו! זהו היסוד הראשון אצל כל יהודי!

כפר בגלוי בדברים הנסתרים שעשה במזיד וערמה!

וידוע מה שאמר מרן החתם סופר על המשכילים שבדורו, שאמרו שמאמינים רק בתורת הנגלה ולא בחלק הנסתר שבתורה, ואמר החת"ס מי שיכול לכפור בגלוי בתורה שבסתר, בוודאי שבסתר הוא כופר גם בתורה שבנגלה. זה שכפר בגלוי בדברים הנסתרים שעשה במזיד ובערמה, איה אמונתו בהשאת הנפש?

ואיך שייך להמציא רב שיתיר דבר נורא שכזה? ובפרט כשהיום הוא ממשיך לחלל עוד קברים ביודעין ובריש גלי, הימצא מי שיהיה להתיר דבר שכזה?

והמציאות הזאת שמעשים אלו אינם מכאיבים את הלבבות, זהו סימן שחסר לב להקב"ה. וכפי שמספרת הגמ' (ברכות כ.) שרב אדא בר אהבה בקנאותו לכבוד ה' קרע בגד אדום שהיה על ראשה של אשה בשוק, ולבסוף התברר שהיתה אשה נכרית והוא נקנס בארבע מאות זוזים. והגמ' בכמה מקומות מביאה עובדא זאת, כהסבר למה בדורות הראשונים היו התפילות נענים 'ואנן צוחינן וליכא דמשגח בן', משום ש"קמאי הוו קמסרי נפשייהו אקדושת השם".

והגמ' (סנהדרין קו:) מספרת על דואג ואחיתופל, שהיו למדנים גדולים ושאלו ארבע מאות בעיות במגדל הפורח באויר, ואמר על זה רבא: רבותא למיבעי בעיאי? אלא הקב"ה ליבא בעי דכתיב וה' יראה ללבב, ומביא על זה העובדא הנ"ל של רב אדא בר אהבה, ללמד כי מי שיש לו לב להקב"ה הוא מרוצה בעיני ה', כי אכפת לו וכואב לו כבוד ה'!

ואם חלילה שותקים, אם זה לא כואב, ואין עושים אפילו מחאה וזעקה אזי חסר הלב!

בתוך חמישים אמה של הציון הקדוש!

הלא אנו חסידי ברסלב, אנו הקרובים אל החלל, מי אם לא אנו נעשה רעש, עצרת, מחאה, על החילול הזה שמתרחש אצלנו בבית, מול עינינו, בתוך החמישים אמה של ציון רבינו הקדוש?! נבגמ' (בבא בתרא כג.) איתא לגבי דיני הרחקות את השיעור חמישים אמה, וכאן אין אפילו חמישים אמה מן הציוה"ק! אסור לנו לשתוק!

ה' יעזור שעצם התאספותכם בעצרת זעקה ומחאה בארה"ב תסיר את חרון אף ה', אחרי שאנו בארה"ק התאספנו למחאה וזעקה בחודש תמוז תשע"ו, בהשתתפות מרן גאב"ד ירושלים ודייני בי"ד שליט"א, הגאון הגדול רבי דוד שמידל שליט"א ועוד גדולי ישראל, ואמרו שם סליחות בהתעוררות, והיו שהזילו שם דמעות כאב בבכיות להשי"ת. ולדאבוננו אין שומע לנו ואינם מוכנים להפסיק את החילול.

ואולי על ידכם תבוא הישועה, ע"י שנמצאים עוד אנשים יראים שמתאספים לזעוק ולהריע על הפירצה, ולא רק כמחאה בלבד, אלא גם בבכיה וזעקה לשמים על ירדת הדורות הנוראה, שמתרחש דבר נורא כזה ושותקים בשאננות.

הקב"ה יחוס וירחם עלינו שהאמונה בליבנו לא תתקרב ממעשים אלו, ונשאר בתוקף האמונה וביקוד האמונה, כפי שיהודים כשרים צריכים להיות, ובפרט בפרט כמו שברסלב'ער חסידים צריכים להיות, כמו שרביה"ק אמר: אצל העולם אמונה היא דבר קטן ואצלי אמונה היא דבר גדול, עיקר העיקרים היא האמונה.

ובזכות האמונה הקדושה, שעליה מובא במדרש (תנחומא בשלח י, ו) "אין הגליות עתידות להגאל אלא בשכר אמונה, שנאמר תבואי תשורי מראש אמנה", והביאו רבינו בליקו"מ סי' ז', בשכר זאת נזכה לראות במהרה בתחיית מתי ישראל עמו, אמן.

ניתן להאזין לכל השיעור ב'קול אומאן' שלוחה 4

"כמה נאה ויפה לשכב על בית החיים הזה"

שוב שמעתי מאיש אחד שנסע עמו זכרונו לברכה בעת שיצא מז'אט'אליע לדור פה ברסלב, ואז בדרך נסיעתו עבר דרך אומין, ומידי נסעם בכניסתם לעיר עברו סמוך אצל בית החיים. ענה רבנו זכרונו לברכה ואמר, כמה נאה ויפה לשכב על בית החיים הזה. וכשמעי זאת עמדתי מרעיד כי עתה אנו רואים שזה כמה שנים מקדם עלתה זאת במחשבה, ונודע לו שמקום מנוחתו יהיה באומין.

(חיי מוהר"ן - אות רי"ז)

הסתרה שבתוך הסתרה

דברי התעוררות וחובת השעה מאת המשפיע הדגול
הגה"ח רבי שאול סירוטה שליט"א
שנמנה בשליחות גדולי וזקני אנ"ש לבדוק את העניין

דברים שנאמרו לאברכי חבורת 'קרן אור' - ד' תולדות תשע"ט

המראה המזעזע שנגלה באומן

נסענו לפני כמה שנים לאומן, אחר שחפרו שם בבית החיים. אני לא אומר דבר ששמעתי אלא בעיני ראיתי עין בעין. ראינו שם קברים רבים חתוכים, לא היה שייך להכחיש את הדבר, ראו את הדף, הגולל והדופק, ראו אפילו את ארון העץ מתחת הנפטר! הרגל הראש והיד, והיו מונחים בקיר לכיוון ירושלים חתוכים ומחוללים לעיני כל הקהל, כך קבר אחר קבר.

אני זוכר שביליה שאח"כ לא יכולתי להרדם מהמחזה המחריד שראינו, "קברי ישראל" בבזיונם הנורא, מלבד מה שראינו את כמות העצמות הגדולה שנסחפה לחוץ ונאספה למקום אחד, היה שם עצמות כל האיברים וגולגולות רבות רח"ל. ואכן היתה בשעתו התעוררות גדולה בקרב היהדות החרדית לזעוק ולמחות על מה שהתחולל.

מאז עברו כמה שנים, וכעת מתחולל אותו דבר בדיוק באותו מקום. שוב חופרים ומחללים בזדון קברי ישראל. אך הפעם שורר שקט ושלום. באים לרבנים להזעיק אותם, והם אומרים היכן הם חסידי ברסלב עליהם מוטל הדבר, זאת ה"חבילה" שלהם, מדוע הם שותקים?

כך מתחלל גם שם רבינו הקדוש, כשעל שם 'ברסלב' מכונים אלו המבצעים את הפשע, ואין מדובר בגויים תושבי העיר ברסלב, אלא באנשים מתוך המחנה שקוראים לעצמם "חסידי ברסלב"!

מדובר בקברי ישראל – אין כאן ב' צדדים!

והדבר הוכח שוב ושוב שמדובר בקברי ישראל, אין כאן ב' צדדים בכלל, כל סגנונות הקבורה מעידים על כך! הן המרחק המדוד בין קבר לקבר, הן בכך שפונים כולם לארץ ישראל, הן בכך שמונחים כולם בדווקא בעומק בתוך האדמת סיד, במטרה שיתעכל הבשר.

רק השבוע נחפרו ונרמסו עוד כמה קברים, והכל עומד על תילו - כולם ממשיכים בסדר היום כמו שהיה. אנו נמצאים במציאות נוראה של הסתרה שבתוך ההסתרה, ממש כענין 'עבר ושנה נעשה לו כהיתר' - "כבר דיברו על זה

בעבר" מתחמקים אנשים, ומה אם דיברו על זה האם לכן נגמר הסיפור? האם לכן לא עליך נפלה חובת היום?

אינני יודע איזה פעולות בדיוק צריך לעשות בדבר. אבל תפילה היא בוודאי דרך שבוקעת עולמות. איך אפשר להמשיך בסדר היום כלא היה? כאילו אין לי שייכות עם זה? הקב"ה יתבע את זה מידך! על שמך נקרא הפשע הזה! על ברסלב'ר חסיד מוטלת אחריות על שם רבינו הקדוש ועל שם חסידות ברסלב בכלל.

לזעוק אל ה' ולהזדעזע מהמצב

כשמתחולל פשע כזה, גם אם אינך יכול למחות ברבים, לא כל אחד מסוגל לכך, אבל לזעוק בחזקה אל ה', להזדעזע מהמצב, להמעיט ולו מאכל אחד במשך היום, למנוע חתיכה אחת של מאכל, לקיים את תענית הראב"ד לעצור באמצע המאכל, כדי להרגיש את הגזירה המרה הזאת.

אי-אפשר להתייחס לזמן זה כאל 'ימים כתיקונם!' יש כאן חרון אף נורא על הדבר הזה!

מוהרנ"ת כותב שכל קליפת עשיו הרשע היתה מה שכפר בתחיית המתים, כשביזה את הבכורה אמר "הנני הולך למות" – מיתה נצחית, ובכך ביזה את הבכורה, כי כל הבכורה הוא עניין של אמונה בשכר עולם הבא וכשמזלזלים בזה אין כלום! זוהי קליפת עשיו!

שׁוברים את הקשר עם הרבונם של עולם

כששׁוברים את האמונה בהשׁארת הנפש שׁוברים את כל הקשר עם הרבונם-של-עולם! אם אדם יכול לילך שאנן בידיעה שעוקרים קברים, והוא אדיש ולא אכפת לו דבר נורא זה, הרי עקר מעצמו את האמונה הפשוטה, שכל יהודי יחיה חיי עולם.

זוהי תביעה נוראה עלינו ואיננו יכולים להתחמק ממנה! עלינו לזעוק עד השמים, איך תתכן הסתרה כזאת? חילול ה' כזה שלא נשמע בעולם. אין עוד דוגמא כזאת בכל העולם כולו, לא נשמע כזאת בשום חסידות! גם אצל כאלו שהם בשולי שוליים של הציבור החרדי. אין עוד מציאות כזאת שיהודים חרדים עשו כדבר הזה!

הגאן הגדול רבי דוד שמידל שליט"א התקשר אלי וממש בכה בטלפון, "אתם חסידי ברסלב איך אתם שותקים? מי ילחם בדבר אם לא אתם? אלו דברים ברורים כשמש ואי-אפשר להתחמק מהם!

השי"ת יעזרנו שנזכה להתחזק לעשות המוטל עלינו וה' יגמור בעדנו.

ניתן להאזין לכל השיעור ב'קול אומאן' שלוחה 4

מתרחשת כאן שואה!

האמת קורעת לב ונפש על מציאות הדברים של עקירת בית החיים באומן
הרה"ח רבי שמואל מאיר חשין שליט"א

מפי העוסק שנים רבות בבירור גבולות בית החיים
 ועד נאמן להשתלשלות הדברים

הדברים נאמרו בעצרת הזעקה בארה"ב י"ז כסלו תשע"ט

עדות נאמנה בפקודת זקני חסידי ברסלב

ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך - באתי לכאן בשליחות ובפקודת זקני חסידי ברסלב, שביקשו מאתי שאבוא לתאר את המצב הנורא שמתחולל באומן, הן כעד ראיה מאחד והייתי רבות באומן, ובפרט עקבתי בעניין זה של הקברים וראיתי את השתלשלות העניינים מהחל ועד עתה.

ומלבד זאת כבר שנים רבות זכיתי לעסוק בעניין הבירור של הגבולות המדויקים של בית החיים, מה שחשבנו תמיד שהדבר נוגע רק לעניין קדושת הכהנים כדי שיידעו עד היכן יכולים לילך. הגענו למפות ותמונות עתיקות, השווינו את המקורות השונים ועל-פי-זה תיארונו את גבול בית החיים.

אני רוצה להקדים ולומר, כי כל מה שאספר ואפרט כאן היום בענין השטח המדובר זה רק ממה שראיתי במו עיני, לא דברים ששמעתי מאחרים, ולא מה שהגיע לאוזני, כי אם מציאות ברורה שעיני ראו ולא זה.

כמו כן אבהיר כי לא באתי לברר כאן ענייני ההלכות במצב הנוכחי, אחרי שכבר נפסק הדבר בבד"ץ כי קיים איסור הנאה על כל המקומות. מטרתני אינה אלא לתאר את המציאות הנכונה ששוררת בשטח כפי שביררתי לעומק!

היכן הפחד מפני כבוד המתים?

מה נאמר ומה נדבר! כואב הלב על הקרירות הנוראה, שבכלל צריכים להתאסף ולערוך עצרת על דברים פשוטים שכאלו. בכל הדורות היה בכלל ישראל פחד גדול ונורא מפני חילול קברים, אפילו כשעברו סמוך לקבר חששו שמה הקבר נמשך גם כאן וחלילה חלילה נזהרו שלא לדרוך עליו.

והיום התפשטה קרירות שכזו, שכל דבר שרק קשור להצלת קברים מבטלים במחי יד ומפטירים שכנראה זה פוליטיקה, זה יש לו אינטרס כזה והשני יש לו אינטרס אחר, וכו'.

ואני יודע, ועד, בכל הפרשה הזאת, שהייתי מעורב בה מתחילתה, כיהודי פשוט אשר אינני שייך לשום ארגון כזה או אחר, ראיתי שעוסקים כאן במסירות נפש בלי שום אינטרס אחר אלא רק להצלת קברי ישראל. ואלה היזמים שמנסים לרוחץ בנקיון כפם

מטילים רפש על העוסקים בדבר, שזה מתכוין לזה וזה יש לו אינטרסים כאלו, זה לא נכון! העסקנים פועלים כאן במסירות נפש, והשקיעו כבר דמים מרובים כדי להציל את שטחי בית החיים וקברי ישראל.

זעקת מרן בעל 'שבט הלוי':

אני זוכר שלפני עשרים וחמש שנים רעדה הארץ בפרשת חילול מערות קבורה בירושלים, במקום הנקרא 'הגבעה הצרפתית'. כלל ישראל כולו חרד אז מפני הגזירה, ועשרות אלפים התאספו לעצרת מחאה אדירה שהתקיימה שם במקום החילול.

בעצרת הגדולה נשא דברים מרן הגאון בעל 'שבט הלוי' זצ"ל, והביא ממעשה דנחמיה (נחמיה ב, ג) שבא לפני המלך לבקשו שיתן לו רשות לעלות לבנות את בית המקדש, אבל חשש שהמלך לא יסכים לו לעלות לארץ ישראל מסיבה זו, לכן כאשר שאל אותו המלך "מדוע פניך רעים", ענה לו נחמיה "מדוע לא ירעו פני אשר העיר בית קברות אבתי חרבה".

וביאר שם המפרשים שנחמיה אשר חשש לומר למלך שחפץ הוא לבנות את בית המקדש, הזכיר לו את קברות אבותיו החרבים בידעו כי את זה אפילו המלך הפרסי יבין, ואכן כך היה. אני זוכר איך שבעל 'שבט הלוי' זעק אז: אם מחללים קברים אפילו אומות העולם יודעים שצריך לשמור על כבודם!

והיום... רחמנא ליצלן בארזים נפלה שלהבת, אפילו יהודים כשרים מתוך המחנה איבדו את מעט הרגש היהודי, שהיה פעם אפילו ליהודים פשוטים שלא היה להם שייכות כמעט עם יהדות, אבל ידעו שבקברים לא נוגעים!

מה שגויים מבינים!

סיפר לי אחד מעסקני 'אתרא קדישא' מנסיונו הרב, שברוב המקרים כשגויים בארצות העולם מתכננים לבנות בשטחיהם ולפתע מוצאים כי השטח נמצא על קברי ישראל, מצליחים בסופו של דבר למנוע אותם. הללו מבינים היטב כי הדבר פוגע מאוד ביהודים והם זונחים את תוכניותיהם, ישנם אפילו כאלו שהחזירו את מה שהספיקו לחלל בחפירות בחזרה אל השטח. כך גם אצל יהודים חופשיים בארה"ק מצליחים ברוב הפעמים לבטל את תוכניותיהם שעלולים לפגוע בקברי ישראל.

לדאבונו דווקא כשמגיע הדבר ליהודים "חרדים" שרה"ל עומדים לחלל קברים, קשה מאוד להניא אותם שהרי הם מרגישים שהתורה היא בידם - "מקלו יגיד לו" - להחליט אם מותר להם לחפור או לא. אני מזכיר זאת רק להביע את הכאב הגדול נוכח המצב המר שאנו נמצאים בו, שבזמן מתוקן לא היו צריכים בכלל להתאסף לעצרת למחות על דבר מבהיל שכזה.

דברי ימי אומן:

קעת אתאר כאן את השתלשלות העניינים. אך לפני כן אני רוצה לגולל פרק קצר על ההיסטוריה היהודית בעיר אומן.

הקהילה היהודית באומן החלה עוד שנים רבות לפני הגזירות של שנות ת"ח ות"ט. לפי

המובא בספרים על דברי ימי אומן, נהרגו ברציחות של ת"ח ות"ט עם רב מתושבי אומן היהודים, מה שמלמד על כך שהיתה במקום קהילה וותיקה, עוד מלפני ארבע מאות שנה!

אחר רציחות ת"ח ות"ט חזרה אומן היהודית ונבנתה על תילה, ואף התרחבה מאוד, עד כדי כך שבשנת תקכ"ח – מאה ועשרים שנים אחר כך – נרצחו באומן על קידוש ה' שלושים אלף קדושים וטהורים שלא כרעו לבעל, ומנעו ועד זקן ביכרו לההרג ולא לכופ ראשם לצלם, ונרצחו עד האחרון שבהם כפי שמובא בס' 'יון מצולה', מספר עצום זה מוכיח על גודלה של הקהילה היהודית בעיר בתקופה זו, הי"ד.

בשנים שאחר כך שוב שוקמה קהילת קודש אומן ע"י הרה"ק רבי דוד חזן תלמיד הבעש"ט זיע"א, כידוע.

כל אחד מבין שקהילה גדולה שכזו גם צריכה בית קברות גדול – לשם כך שימש הבית-חיים ששם טמון רבינו הקדוש. בכל השנים ידענו לפי הנתונים שהיו בידנו מהם גבולות שטח הבית החיים ע"פ קבלה מהזקנים ולפי מסמכים שונים וכנ"ל.

החשיפה המחרידה:

לפני כחמש שנים התקשרו אלי וסיפרו לי, כמי שעוסק בדבר, שבשטח אחד מול הציון (היכן שנמצא מטבח הכנסת אורחים של 'גלעד'), בנו שם בנין ומצאו עצמות רבים בקרקע, ולא ידעו מה פשרם של עצמות במקום זה. אמרתי להם שלפי הנתונים שיש לנו הבית החיים מסתיים לפני רחוב בילינסקי, ולא יתכן שהשטח ההוא הינו המשך של בית החיים.

ואיך הגיעו לשם העצמות? התחלנו לשער כל מיני השערות, אני אמרתי שאולי בשעה שהקומוניסטים חפרו את יסודות הבנינים הגדולים שעל בית החיים, הם שפכו את העפר והעצמות שם בשטח. אך הם אמרו שעדיין לא מסתבר שיש כ"כ הרבה עצמות מרוכזים במקום אחד. מכל-מקום היות ולא היה צד סברא אחרת בדבר, לקחו את העצמות וקברום בכבוד גדול בבית החיים, ובכך חשבנו שהסתיים הסיפור המוזר הזה.

כך דימינו לעצמנו את מהות השטח עד לחודש אייר תשע"ו, אז, כפי שכבר הרחיב הגה"ח רבי אברהם יצחק כרמל שליט"א בפרטי הדברים, ואחזור את הדברים בקיצור, מתקשרים אלי מאומן ואומרים לי: "רחוב בילינסקי מלא בעצמות! גולגולות, ידיים רגליים, מה קורה כאן? הרי המקום הוא הרבה רחוק מבית החיים הידוע עד כה?".

פנו מיד ל'אתרא קדישא' והעסקן של אתרא קדישא שירד לשם מתקשר אלי וזועק ככאב: "מתרחשת כאן שואה! שואה ממשו!".

טעות רבת שנים - נוראה וגורלית

מתברר כי בשטחים הנמצאים על ההר הוא התכוננו לבנות בנינים. דרך הבניה בזמננו שמתחילה חופרים בור גדול, ויש שחופרים עמוק מאוד, ועליו בונים את הבנין וכך גם כאן חפרו חור רחב. והנה, על קיר הבור רואים בבירור את המציאות הנוראה. - מישהו שאל אותי אם מצאו שם מציבות, השבתי שלא מצאו שם מציבות מצאו את הקברים עצמם!

על קיר ההר רואים קברים! רואים ארון של עץ, רואים יד בולטת החוצה, רואים רגליים מבצבצות מהקבר בתוך הקיר, בקבר אחר ראו את גולגולת הראש רחמנא ליצלן!!!

גם אני לא יכולתי להאמין למשמע אזנני, איך יכולה להיות טעות נוראה שכזאת? הרי ידענו תמיד שבית הקברות הולך עד כאן, איך הגיעו קברים לשם? אמרתי לא ייתכן הדבר הזה, ובפרט שהדבר לא התאים עם מה ששמענו בקבלה מהרב החסיד רבי לוי יצחק זצ"ל כל השנים, אודות קו הגבול של בית החיים. הייתי בטוח שיש כאן איזו טעות!

לאחר ששמענו על הדבר ציוו הרה"צ רבי יעקב מאיר שכטר והגה"צ רבי משה קרמר לשגר משלחת למקום - שיבדקו את הדברים החמורים. ואכן קמו ונסעו הרה"ח רבי אפרים נחמן אנשין והגה"ח רבי אברהם יצחק כרמל והגה"ח רבי שאול סירוטה ליט"א, ולקחו אף אותי כדי להתמצא בשטח.

לא יכולתי לאכול ולא לישן מהצער הנורא!

לדאבונו הרב את אשר יגורנו בא! נכנסנו לשטח וראינו קבר ועוד קבר ועוד אחד, מכל צדדי החפירה ראינו קברים בכתלים. ואפשר לשער לבד אם מצאנו קברים בכל הכיוונים, ואם הגשמים סחפו כ"כ הרבה עצמות, כמה קברים היו באמצע השטח ונחפרו בכריית הבור. לנסות לומר שבכל הצדדים נמצאו קברים אבל באמצע לא היה שום קבר, זה כמו לומר שהלילה הוא יום והשמש זורחת!

אני רוצה לומר בנימה אישית, על אותו יום מר שגילינו את הזוועה:

היינו אז לאחר יום מייגע כאשר הטיסה נתאחרה זמן רב, ואח"כ הנסיעה לאומן, ומיד שהגענו - לפני שהספקנו לישן או לאכול - תיכף הלכנו לראות את השטח, אבל אחד שראיתי את הזוועה בעיני לא יכולתי עוד באותו יום לאכול ולא לישון בלילה, מרוב הצער הנורא שאיני יכול אפילו לתאר, בראותי קברים קרועים במצב כזה.

ברור כי מדובר בהמשך בית החיים הקדוש

וצריך להוסיף כאן דבר יסודי, כל אחד שמתמצא קצת בעבודת 'חברה קדישא', כאן הוא נוכח מיד שהקברים הם מעשי ידי חברה קדישא ובית החיים לכל דבר, ובשום-אופן א"א להסבירם כקברים שחפר אדם יחיד. והסימנים דלהלן זועקים ומוכיחים זאת:

א. כבר תיאר כאן רבי אברהם יצחק שליט"א שכל הקברים נחפרו בשוה עד לעומק מסוים שבו נמצאת אדמת הסייד (המצויה בקרקע באוקראינה), גם כשהקרקע היתה גבוהה יותר הקפידו לחפור את הקברים עמוק יותר עד שהגיעו לסייד.

ב. כל הקברים בנויים לכיוון ארץ ישראל, כפי שמובא בחתם סופר ועוד, וכך נוהגים קהילות ישראל בכל העולם.

ג. גם המרחקים בין קבר לקבר הם גם כן כפי שנקבע בהלכה.

ד. רואים שהקברים סדורים בשורה מתוכננת כמעשה חברה קדישא האמונים על כך.

ה. עוד סימן מובהק לכך שמדובר בהמשך לבית הקברות הידוע, כי לדאבונו הרב לפני

כחצי שנה חפר אחד על גבול בית החיים העתיק – ששם נמצא ציון רבינו – ותוך כדי החפירות שלו חצב לתוך בית החיים רח"ל והתגלתה שם שורת קברים שנתחללו, ראיתי כי הקברים היו דומים לגמרי לקברים שנמצאו בשטח המדובר בצד השני של ההר.

היה עוד אחד מבעלי השטחים במקום, שניסה להתחמק מהעובדות שנחשפו, ואמר שהכל פוליטיקה – כדרכם של בעלי אינטרסים שדואגים להציג כאילו מדובר בפוליטיקה - והוא אינו סומך רק על "מומחה" שהוא יביא מעצמו.

שוחחתי אחר-כך עם ה"מומחה", והוא סיפר שירד לשטח שבו לא נעשו כל חפירות, והוא החל לגלות את שכבת העפר מעט מעט ולא לקח זמן רב עד שהגיע לאבן גולל מעל-גבי קבר, כפי שמניחים רק על קברי ישראל, הוא שאל את בעל השטח האם הוא מבקש להמשיך לבדוק אם יש עוד קברים, אבל כנראה שלאותו בעל השטח היה ידאת שמים לומר לאותו מומחה, שמספיק לו קבר אחד כדי לדעת שהוא כבר לא יוכל לבנות שם. וב"ה נראה כי אותו שטח מובטח לבינתיים שלא יעלה עליו הכורת חלילה והקברים שבו לא יחוללו.

סימנים אלו מוציאים כל ספק מהמסקנה הברורה שמדובר בהמשך לבית החיים העתיק. הדבר הזה היה ברור גם כשעלינו עם הממצאים לבי"ד 'העדה החרדית' בירושלים, והבד"ץ פסקו באופן ברור א. שבכל המקומות שנמצאו העצמות הרי הם אסורים בהנאה עולמית ב. וחייבים להחזיר את העצמות ועפר הקודש למקומם.

התחמקויות הנואלות על חשבון קברי ישראל

אנו היינו בטוחים שבעל המקום, שהוא יהודי "חרדי", מיד כשישמע את החורבן הנורא שנעשה יתעורר מאוד לעשות כל מה שיוכל כדי לתקן את הדבר, ואכן מיד שלחו אליו להודיעו בכאב כי מתברר שהוא פגע בחלק מבית החיים עצמו.

אך לדאבונו בחר להתחמק בכל מיני אופנים, וגם אחר פסק הבד"ץ עדיין מנסים אלו המשקיעים להטעות ולהתפס באיזו שורה בפסק הבד"ץ שצריכים לבדוק עד היכן הולכים גבולות בית החיים שנתגלה.

אני יכול להעיד, השתתפתי שם בדיון בבד"ץ והסיבה שב"ד הוסיפו שורה זו היתה מחמת טענתו של אחד מבעלי השטחים הנמצאים למטה בתחתית ההר, שאולי השטח שלו כבר נמצא מחוץ לבית החיים, לכך הוסיפו הבד"ץ שאכן צריכים לבדוק את הגבולות.

אבל זה ברור בלי שום שאלה או צד פקפוק שבמקומות שמצאו את הקברים, זה וודאי בית החיים וישנו איסור הנאה על המקום הזה עד עולם.

החילול ממשיך ומתגבר – עוקרים קברים חדשים!

עברו כבר שנתיים ומחצה מאז חשיפת הקברים, ובכל הזמן הזה נזהרו כל הנוגעים בדבר מלנגוע בבית החיים (מלבד נסיון אחד להשתמש בשטח בית החיים, שהיה שם מעשה נורא שראו כולם את יד ה'). עד לפני קרוב לחודש שאז התייצב איש אחד שמינה את עצמו לרב במקום הזה, ואחר שבעל השטח הבטיח לו טובת הנאה בבנין שהוא יבנה, הנפיק לו "היתר" להמשיך לחלל את בית החיים רח"ל.

כמובן ש"היתר" זה אינו שווה אף לצור ע"פ צלוחיתו, אבל אנקוט רק בסעיף אחד שנקט אותו "רב" להתיר לבנות במקום, מאחר ו"ספק טומאה בחול" היא רק מדרבנן". נדמה שגם בר בי רב דחד יומא מבין את הבורות שבדבר, וכי עסקינן כאן בדיני טומאת כהנים?? הרי אנו מדברים על לעקור קברי ישראל ורמיסתם בחילול נורא ואיום! שומו שמים על הזלזול הנורא בענין קדוש כזה!

אותו יזם שדאג ל"היתר" זה, לא היה די לו בבור הגדול שפער בבית החיים לפני שנתיים ומחצה, בימים אלו הוא הרחיב את הבור עוד יותר לאורך ולרוחב. קשה אפילו לדבר על זה מגודל הכאב, כעת הוא פגע בעוד קברים רחמנא ליצלן. אני בעצמי ראיתי שלושה קברים מחוללים שנפגעו עכשיו ולא נתחללו קודם לכן!!! גיוואלד! גיוואלד!

סכנה נוראה על בית החיים כולו!

צריך להבין עוד דבר, מסביב לשטח המדובר ישנם עוד שטחים שבעליהם ממתנים לראות איך יפול דבר. ישנו שטח שם על ההר שנקנה ממש כעת, אחרי שכבר נתפרסם על מציאות הקברים במקום, ואותו קונה מבהיר ברורות כי הוא מחכה שיפרח יגמור לבנות ואז יתחיל אף הוא בחפירות בניה... רח"ל היל"ת.

כידוע לאחרונה נפלה עלינו חסידי ברסלב בירושלים צרה קשה!

אנו צריכים לפחד מאוד מתוצאות מעשים נוראים ומחרידים אלו!

אומר רק בדרך אגב, כי אמנם אין לנו עסק בנסתרות, אבל אני המתגורר בירושלים יכול להעיד על דבר אחד, מאז שהחלו בחילול הקברים באומן, נפלה עלינו חסידי ברסלב בירושלים צרה קשה, ומאז שהחילול באומן החמיר גם הצרה הזאת מחריפה והולכת.

מכים אותנו שוברים את עצמותנו, שופכים את דמנו, זורקים אותנו מבית מדרשנו! הרי אנו צריכים לחשוב 'על מה עשה ה' ככה?' איננו מבינים חשבונות שמים אבל הלא דבר הוא, שחופרים ומחללים קברים באומן ומאתנו הקרובים אל החלל אין פוצה פה, היתכן כזאת?

בשבת זו שמעתי מפי רבי אברהם משה ואסילסקי שליט"א שדיבר לפני הקהל בשל"ס, והזכיר כי הרי רצונו של רביה"ק לבוא ולשכון בבית החיים הזה בגלל הנפטרים הרבים אשר שם, כפי שגילה בעצמו. ואיך א"כ מתיימר אותו יזם בכך שהוא בונה ומפיק רווחים ע"י שהוא יביא אנשים לרביה"ק, הרי רביה"ק בעצמו רצה להקבר שם רק בגלל הבית החיים, ואתה מגיע ועוקר את בית החיים כדי להביא אליו אנשים?

רבים דקרו! זהו ממש רבם דקרו!!!

מסרת העצרת:

אני רוצה לסיים ולהבהיר את חשיבות העצרת כאן:

ראשית אנו צריכים להתירא ולרעוד מפחד חרון אף ה', מדובר בסכנה גדולה, וזוהי גזירה על כל כלל ישראל לא רק על חסידי ברסלב, לכך ע"י שמתאספים יחדיו כאן לזעוק ולהריע, ומגלים כלפי שמיא כי הדבר אכפת וכואב לנו, זה בעצמו מוריד את

הקטרוג וממתיק את הדין.

שנית, באנו לכאן בהמון להתפלל, לזעוק ולבכות לפני אבינו שבשמים שיחוס וירחם עלינו ויסיר מעלינו רוע הגזירה המרה הזאת, וכפי שהרחיב וביאר הגה"צ רבי יצחק פרידמן שליט"א מקודם.

ושלישית והוא העיקר, ללחוץ ולדחוק את בעלי השטחים הן אלו המחללים קברים והן אלו שבנו ע"ג הקברים, שיידעו ויבינו כי גם באמריקה אין הדבר עובר בשתיקה, אלא הציבור כואב וזועק חמס על השערוריה הזאת, וכמובן שמי שיש לו יכולת ישפיע על המעורבים בדבר שיפסיקו את הפשע מיד.

עוד דבר יהיה לתועלת גדולה, מה שנותנים כאן לציבור היקר טפסים שכל אחד יחתום על קבלה קדושה זו, שהוא לא יכנס ולא יהנה מאותם בניינים שנבנים בזדון תוך עקירת קברי ישראל.

פוגעים באמונה ועלינו להתחזק כנגד

וצריך באמת להתחזק, כי הרי פוגעים כאן בעצם האמונה בהשארת הנפש. הפחד שלנו מפני פגיעה בכבוד המתים הוא בגלל שאנו מאמינים באמונה שלימה שהמת הזה יחזור ויקום בתחיית המתים ויבוא לתיקונו השלם.

החפץ חיים הקדוש בסוף ימיו היה קורא מדי יום ביומו את סדר מעשה בראשית בחומש כדי לחזק את האמונה הפשוטה, וכמה עלינו יתמי דיתמי לחזור שוב ושוב על האמונה הברורה: "אני מאמין באמונה שלימה שתהיה תחיית המתים".

והקב"ה יעזור שתועיל העצרת בכל מה שצריך לפעול, והדבר יזעזע את העולם, שיידעו שמתרחשת כאן שערוריה נוראה, ובמהרה יתקיים "הקיצו ורגנו שוכני עפר", בביאת משיח צדקנו בב"א.

ניתן להאזין לכל השיעור ב'קול אומאן' שלוחה 4

רביז"ל החשיב מאד את הטמונים שם
ואיווה להיטמן דייקא ביניהם
בהראו באצבעו באומרם:

"דא איז גוט צו ליגן"

(חיי מוהר"ן אות ריז).

פקו לילאי אומן מיוחדת
 בכל המידע אודות
 הצלת ביה"ח של
 הרה"ק מוהר"ן מברסלב

**קול
 אומן**
 בהכוונת הרבנים הגאון"צ זקני ומנהיגי אנ"ש שליט"א

אוד"ק: 0799.30.2000 | איחופה: 033.0777.2783 | אוד"ב: 646.585.3074